

2014. Gyertyaszenteleő Boldogasszony

WALDORF ÚJSÁG - GÖDÖLLŐ

Dióhéj

TARTALOM

Forgács Erzsébet:
Beköszöntő

Bogumil legenda

VISSZATEKINTÉSEK:

Ruszkay Andrea:
**Márton-élmény a hetedik
osztályban**

.

Dezső Gergő:
Az adventi spirálról

.

Zöld Edit,
Zsigmondovics Zita:
**Színről színre festőkör
13 szent éjszakája**

.

**Emlékezés
Diószegi-Baksai Évára**

Forgács Erzsébet:
**Gyertyaszentelő
Boldogasszony ünnepe**

**Beszélgetés Ruszkay Andreával
a 7. osztály reneszánsz epochájáról**

Steiner Melinda bemutatása

Interjú Gődény Balázssal

Sorskövetés

Kecskés Judit
*összeállítása a 2004-ben
érettségizett osztályról*

**Skarka Cecília összeállítása:
Miért pont a Waldorf?**

Császár Adrienn írása:
Iskolapszichológus szemmel...

Horváthné Gfeller Csilla:
**Szülőkkel való munka
az óvodában**

**A regionális gimnázium
diák-, szülő-
és tanárszemmel**

Az idő titka
Kuntz Orsolya fordítása

**Farsangi girlandkészítés
Monostori Judittal**

**Henry David Thoreau:
Walden című
könyvét ajánlja
Kőhalmi Ákos**

Közösségi életünk
*Kecskés Judit és
Fábián Zsuzsa
összeállítása*

BEKÖSZÖNTŐ

Az újra életre keltett Dióhéj adventi példánya után ismét egy rendhagyó szám kerül a Tisztelt Olvasóhoz!

Követve az utóbbi évek hagyományát, az évkör négy nagy ünnepéhez kötődve kívánunk megjelenni. Am Mihály-napi kiadványunk a tanév elején még nem tudott megjelenni, így egy „közbulis szám” megjelentetése mellett döntöttünk. Választásunk a karácsony és húsvét közötti Gyertyaszentelő Boldogasszony napjára (febr. 2.) esett, ezzel is segítve, hogy ismét méltó rangjára kerüljön ez a mindinkább feledésbe merülő ünnep, amely Szűz Mária ünnepe. Ezen a napon mutatják be a szülők elsőszülött gyermeküket a templomban Istennek és a papoknak, ahogy azt a törvény megkívánja. Simeon és Anna felismerik a gyermekben Isten küldöttét, akit a nemzetek megvilágosítására szolgáló világosság-nak neveztek.

Innen ered a gyertyaszentelés szokása, amely a fény ünnepeként élt a télutó havában. A gyertya meggyújtása Jézust szimbolizálja, aki mint a sötétségben felgyulladó fény, reményt és hitet hozott a világba.

A világ világossága, mely a föltámadás bizonyosságát, a magba zárt megújuló életet, a termékenységét is jelképezi

Karácsony előtt, amikor a sötétség még a mélypontja felé tart, december 13-án, Luca napján szokás szerint Luca-búzáat ültetünk. Nemcsak a jövő évi termés jóslására, hanem mert karácsonyra kikelve smaragdöfden hirdeti a feldíszített (élet)fa alatt a folyamatosan megújuló életet is.

Ugyanekkor a skandináv országokban fiatal lányok fejükön gyertyakoszorúval köszöntik az ébredőket a reggeli homályban.

Így tükröződik a kozmosz örök bölcsessége jeles napjainkban az évszakok változásával, hogy újra és újra megtapasztalhassuk a fény és sötétség polaritásában rejlő teremtető erőt.

Lássuk tehát a gyertyában annak az isteni lénynek a ragyogását, aki karácsonykor nyilvánkozott meg. Hordozzuk alázatos hittel és hálával, hogy az üdvösség fénye lelkünkben is gyúllhatott, hogy az örök élet gyümölcseit érlelje.

Forgács Erzsébet

Bogumíl legenda

Rode Szonja, 6. osztály

Az isteni őскеzdetből, a nem-teremtett térből és időből két birodalom vált ki, egymással szembenállók: a Fény Fiainak és a Sötétség Fiainak birodalmi. Az ember szabadon választhat, hogy melyik mellé áll, ám mégis magában hordja a sötétséget és a fényt egyaránt.

Idővel azonban a Sötétség Birodalmi legyőzte és alávetette a Fény Birodalmát. Mit tehettek ez ellen a Világosság Fiai, akik tiszták voltak és magukban a jót hordozták?

Büntetés nem volt náluk, mert a büntetés magával hozza a rosszat. A gonosz ugyanis törvény és büntetés révén kap erőre.

A Világosság Fiai így hát nem tudták

megbüntetni a Sötét Fiait, hanem a maguk módján kellett a Fény Birodalmát megváltaniok. Ezért köreiből a legnemesebbet, a legmagasztosabb tisztasággal és fenséggel bírót /a Fény Fiai közül/ elküldték a Sötétség Fiainak Birodalmába, nem azért, hogy ítélkezzen és büntessen, hanem, hogy tiszta jelenlétével hasson. A Sötétség Fiai mégis megölték a Világosság Fiát s lehúzták magukhoz a Sötétség legmélyebb szakadékába.

De mint az egész sötét világmindenségre fény-keresztként felfeszített, föltámadt a Világ-Őскеzdet Fia, Krisztus és a Fény-Keresztből számtalan fény-szikrát szórt a Sötétség legmélyére. Eképpen átváltoztatta azt. És az emberek arra hivatottak, hogy a Fény Fiának Segítőjévé formálják önmagukat, ha annak Nap erejének fölfogásához szívüket Kehellyé alakítják át.

De a Földön is úgy kellene dolgozniok, hogy mindig több sötétség változzon át világossággá.

Igen, még magukat a Sötétség Fiait is, akaratuk ellenére, az isteni teremtmény művének munkatársaivá tette.

(Hegedűs Miklós fordítása)

VISSZATEKINTÉS

MÁRTON-ÉLMÉNY A HETEDIK OSZTÁLYBAN Ruszkay Andrea visszaemlékezése

Gödöllőn az Egyesített Szociális Intézmény nevű szociális otthonba látogattunk el, eredetileg Márton-nap alkalmából. Időpontot csak december 13-ra kaptunk, mert fogadóink szerettek volna valóban felkészülni a vendéglátásra.

Nagyon sok idő telt el már december 13-ig Márton-nap óta, így fel kellett fris-

vagy „kórházzag” ütötte meg az orunkat, ami egyáltalán nem kellemetlen, csak más, mint amit otthon megszoktak a gyerekek, és ők ritkán járnak ilyen intézményben. Elénekeltek azt a néhány dalt, amellyel készültünk – reneszánsz, illetve karácsonyi dalok voltak –, majd utána Dóra néni javaslatára egy közös éneklés következett. Megkérdeztük az időseket, hogy melyik dalt szeretnék énekelni velünk. Nagyon megható volt együtt énekelni. Akkor már rájuk merem nézni, mert előtte azt éreztem, hogy elsírom magam. Igazi ünnepi vége lett ezzel a mi kis produkciónknak. Ezt követően a gyerekek saját maguk által hajtogatott mécsesstartót ajándékoztak az időseknek, majd a gondozók vendégül láttak minket teasüteménnyel, gyümölcslel, ami oldotta egy kicsit a megilletődöttségünket. Kiderült, hogy az egyik gyereknek ott van a dédmamája, ami külön megható volt. Ezt már nem bírták a lányok és sírva is fakadtak... Talán emiatt is nagyon megilletődötten jöttünk haza.

síteni a gyerekek számára, hogy mit is szeretnének ezzel a látogatással. Akkor ez, legalább érzésben, mindenkinek a helyére került. Én magam nem tudtam, hogy mit várjak ettől a látogatástól... Odamentünk. Furcsa szag, tisztítósz-

Azt gondolom, hogy a gyerekek egytől-egyig megélhették a legfontosabbat: egy ilyen látogatással igenis lehet segíteni. Annyira telítődtek ezzel az élménnyel, hogy a látogatást követően azt még ki kellett beszélniük az iskolában, illetve

otthon. Időre volt szükség, hogy feldolgozzák. Ilyen élethelyzetben még nem voltak. Én előre nem meséltem erről, nem dramatizáltam, hogy vannak-e látogatóik vagy nincsenek, de lehetett érezni az idős arcokat nézve, hogy ez most nekik nagy ünnep, hogy ott va-

gyunk és együtt lehetünk. Az elragadtatottabb gyerekek azt mondták, menjünk máskor is, sőt menjünk minden nap! Ilyen hangulatban jöttünk el. Gyönyörű volt.

Lejegyezte: Kecskés Judit

AZ ADVENT SPIRÁLROL... Dezső Gergő visszatekintése

Különösen intenzív és felemelő volt ez az ünnepi időszak számomra, melynek kezdetét az adventi spirál végigjárása adta meg.

A hely: a spirál útja, közepén a gyertya fénye és a rózsza. A gyermekeink számára elkészített utat jártuk be egy nappal korábban az óvodában.

Mindannyian húztunk egy idézetet, és ez erősen meghatározta lépteinket, mert ez akár személyes útmutatás is lehetett. A kaput átlépni, és az útra lépni különösen nehéz volt. Nehéz, mert ezt nem lehet félvállról venni. Játéknak tűnhet, de van bent a spirálban valami, ami oly erősen

vonz, és ugyanakkor félelemmel tölt el engem, mintha az életemet kellene adnom. Kilépni a profánból, és belépni a szakrálisba. Létre kell hozni az ünnepet, és ezért áldozatot kell hoznom. Tudom, hogy az év legsötétebb napján születik meg a fény, " ahol a bűn túlsúlyra jut, ott elárad a kegyelem", és mégis minden évben újra kell élni a kételyt. Vajon valóban méltó vagyok-e az ünnepre? „Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be” - vajon képes vagyok-e befogadni a kegyelmet? Minden, ami itt zajlott megmértetés.

A megváltás műve elkezdődött, és minekünk kell megvalósítanunk. Minden egyes ember megkapta a lehetőséget, a tehetséget, hogy fényt vigyen a maga és mások életébe. Vajon mindent megtettem-e ezért a hétköznapi életben.

Itt dől el, hogy a szürke agyagot képes vagyok-e arannyá változtatni.

A titkos értelmű rózsza, a kehely, mely befogadta az isteni impulzust most ott vár az út végén, hogy mindazt a fényt, mit magában hordott, átnyújtsa nekem. Ezt a fényt kell, hogy felismerjem, mint

a három napkeleti bölcst, ezt a fényt kell, hogy megtaláljam, mint a pásztorok a pusztában, ezt a fényt kell, hogy felneveljem a szívemben, és ezt a fényt kell, hogy beleszőjem a mindennapokba, és odahelyeznem a fa alá.

Köszönöm, hogy részese lehettem.

Kívánom, hogy mindnyájan megtaláljuk ezt a fényt és vigyük magunkkal mindenhová, és hogy ezáltal bearányozzuk ezt az új évet.

SZÍNROL SZÍNRE FESTŐCSOPORT 13 SZENT ÉJSZAKÁJA

A tudatosan élő emberek számára ez a tizenkét nap és tizenhárom éjszaka a befelé fordulás, az elmélkedés, az imádság időszaka.

E cikk íróinak, akik a festőcsoport alapító tagjai, a csoport 6 éves fennállása óta ez a karácsonyi időszak volt az eddig legmeghittebben együtt megélt ünnep. Köszönet ezért Anasztázia Boroninának, a Szentpétervárról érkezett antropozófus festő, tanár, euritmistának, akinek segítségével elmélyülten dolgoztunk a Szent éjszakákhoz méltó feladatokon.

A csoport tagjai és külső csatlakozók minden nap együtt töltöttünk 3-4 órát. Ebben a pár órában létrejött az a csend, amiben átélhettük, megérezhettük az igazi ünnep méltóságát. Ebben a rohanó és hangoskodó világban ez egy igazi nagy ajándék volt.

Az első két napon a keleti-, és a nyugati érzésvilágot próbáltuk megjeleníteni a papírokon, tanulmányoztuk a színek viselkedését, azt hogy hogyan hatnak a színek egymásra, milyen formát hoznak létre egymás hatására.

Aztán elkezdtük megfesteni az ikonunkat. Ezt a feladatot készítette elő a keleti érzésvilág fény és a színek egymásra hatásának festése.

Az ikonfestésnek fontos szabályaiba, kánonaiba Anasztázia segítségével próbáltunk eligazodni. Munkánk során követtük a régi ikonfestés folyamatát, fatáblára festettünk, amit először gondosan csiszoltunk, majd lealapoztunk, és erre az alapra karcoltuk rá a kiválasztott Szent alakját. Ezek után következett az ikonkép kiszínezése kevert színekkel. Ezeket a színeket szabadon választhattuk.

A 12 éjszaka utolsó 5 napjában a kontemplatív festéssel foglalkoztunk, aminek nincsenek törvényszerűségei, mint az ikonfestésnek. A kontemplatív szó jelentése szemlélődő, elmélkedő, elmélyülő. A kontemplatív festés a festészet azon stílusa, amikor nem azt festjük meg, amit látunk, hanem a kimondott szót, amit hallunk, amihez nem társítjuk hozzá a szó jelentését, hanem megfigyeljük, hogy a kimondott szó hangzása, csengése mit mond nekünk.

Szavakat próbáltunk különböző nyelveken kontemplálni, azaz megérezni valamilyen módon, pl. mozdulat segítségével, hogy mit mond nekünk. Visszamenni az őseredetéhez, amikor először hangzott el az a szó. A szó jelentése a kimondott szó alakformáló, alakító ereje által valósulhatott meg.

Közös munkaként, szociális festéssel készült a Tömjén, német nyelven kimondva: Weihrauch és az Ember, orosz nyelven kimondva ЧЕЛОБЕК. Egyéni munkában festettük a Mirha szót, amely szó kimondva minden nyelven Mirha, és az Arany szót magyarul kimondva.

2014. január 6-án este közös visszatekintéssel fejeztük be munkánkat. A mellékelt fotókon (a középső színes oldalakon) talán érzékelhető ennek a 12 Szent éjszakának a formáló hatása, melyen mi résztvevők átmentünk.

Köszönet önzetlen tanítónknak Anasztáziának, Forgács Erzsinek, aki csoportunk motorja és résztvevő barátainknak: Balla Verának, Ember Eszternek, Györgypál Ildikónak, Kolinger Margónak, Melis Évának, Somodi Marianának, Tóth Piroskának, Till Margitnak, Varga Editnek, hogy együtt élhettük át ezeket a szép pillanatokat.

A 12 Szent Éjszaka olyan erőteljes önismereti úttá válhat, amelyet ebben az időszakban a közelünkbe lépő szellemi erők segítenek. De, hogy milyen lesz ez az önismereti belső út természetesen tőlünk függ...

Zöld Edit és Zsigmondovics Zita

ELMENT EGY SZÜLŐTÁRS... Díóhéj-émlékoldal Díószegi-Baksai Évának, szeretettel

Szomorú hír érkezett tavaly karácsony előtt, futótűzként terjedt a régebbi iskolatársak és tanárok körében: Díószegi Éva 2013. december 14-én meghalt.

Éva 1995 óta tartozott a gödöllői Waldorf közösséghez, először a gödöllői óvodába, majd az iskolába jártak fiai. Három fiúval és férjével, Bálinttal járta a waldorf-szülőség útjait, a fiúk három külön egyéniség, mint minden ember. Három osztályközösség tartotta őket

fontos és kikerülhetetlen, szeretni való embereknek. De nemcsak ők ismerték Évát: a kétezres években bekapcsolódott az akkor Víz Miklós szerkesztésében alakuló Díóhéj-újság munkálataiba is. Odaadó, pontos, határozott munkát és egyedülálló derűs, optimista, haladás szellemiséget adott mindennek, amibe belefogott.

E sorok írója a hír hallatán, a friss gyászban ezt írta:

Éváról, egy volt- Díóhéj munkatárs- szemével:

Éva szigorú volt. Három fiúgyereket nevelve, őket emberré faragó szeretet ereje hajtotta, ez vette körül, ez az erőter. Mindig tudtam, hol vannak a határai, mi a véleménye, mikor, mit gondol.

Egyenes, őszinte ember volt, jó volt vele együtt dolgozni: ünnepeket szervezni, a Díóhéj újságot szerkeszteni, gyereket terelgetni. Ha kellett, kemény kérdéseket tett fel, megvárta a választ, kiállt az igazáért, tudott küzdeni a jóért, emberekért, közösségekért. Minden jó volt Vele, hintáztatni az óvodásokat, szabdalni az aranycsillagokat, javítani az elütéseket az újságban, kapni a fejmosást, ha nem tartottam a határidőt. Szerettem a szerető szigorát.

És szerettem, mert például felszabadultan nevetni is jókat tudott. Tudtunk... Éva, nyugodj békében!

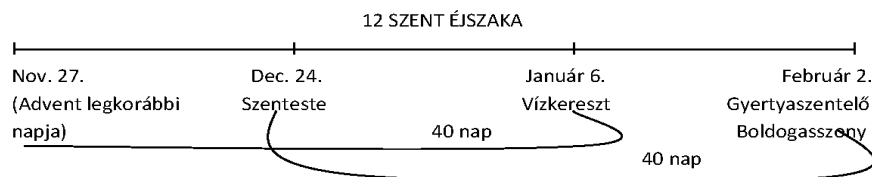
Fülöp Hajnalka, szülőtársad
és munkatársad, 1997-2011

*"A halál nem jelent semmit.
Csupán átmentem a másik oldalra.
Az maradtam, aki vagyok
És te is önmagad vagy. Akik egymásnak
voltunk,
Azok vagyunk mindörökké.
Úgy szólíts, azon a néven,
Ahogy mindig hívtál.
Beszélj velem, ahogy mindig szoktál,
Ne keress új szavakat.
Ne fordulj felém ünnepélyes,
szomorú arccal,
Folytasd kacagásod, nevéssünk együtt
Mint mindig tettük.
Gondolj rám, kérj, mosolyogj rám, szólíts.
Hangozzék a nevem házunkban, ahogy
mindig is
Hallható volt, ne árnyékolja be
távolságtartó pátosz.
Az élet ma is olyan, mint volt, ma sem más.
A fonalat nem vágta el semmi,
Miért lennék a gondolataidon
kívül...
Csak mert a szemed nem lát...
Nem vagyok messze, ne gondold.
Az út másik oldalán vagyok, lásd, jól van
minden.
Meg fogod találni a lelkemet és benne
Egész letisztult szép gyöngéd
szeretetemet.
Kérlek, légy szívés... ha lehet,
töröld le könnyeidet,
És ne sírj azért, mert annyira
szeretsz engem."*

~Szt. Ágoston~

Forgács Erzsébet GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY ÜNNEPE

Az ünnepkör egyik legszebb megnyilatkozása 40 nappal karácsony után, február 2-án Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. Valójában ez a karácsonyi misztérium igazi lezárása, amely az idő áramlásának folyamatában is misztikus erővel hat.

A csillagfényes szenteste áll a középpontban, amelyet megelőz az advent várakozással teli időszaka. Ez a lehetséges legkorábbi időponttól számítva szintén 40 napra van a Háromkirályok ünnepétől /jan.6./, amely egyben a Jordán-keresztelő napja is, Vízkereszt néven. Ekkor ér véget a tizenkét szent éjszaka, amikor a szellemi világ közelségét leginkább meg tapasztalhatjuk. Egész valónkat mindvégig egy Gyermek tölti ki, aki az Égből jött, hogy bennünket az Égbe emeljen. Csodatévő ereje abból az alázatból fakad, amelyet leginkább a gyermeki lényiség képes megtestesíteni. Ezért amilyen mértékben mi is gyermekek tudunk lenni, olyan mértékben fog lelkünkben gyümölcsöt érlelni a karácsonyi idők kegyelme. Az ünnep eredete visszavezethető a kereszténységet megelőző jóval korábbi időkre. Ez is bizonyítja a kozmosz és az évszakok változásával való szoros kapcsolatát.

Az ókori görög hagyomány a Föld anyjának, Déméter istennőnek szentelte ezt a napot, akiben a keleti (kis-ázsiai)

Földanya istennő utódját tisztelték tovább. A mitológia szerint ezen a napon ragadta el Hádész, az alvilág ura az istennő gyönyörű lányát, Perszephonét. De Déméter könyörgésére évente egyszer felmehetett anyjához a felső világba (február 2-án).

Ezt az ősi termékenységi ünnepet megörökölték a rómaiak is, akik ezt mint tavaszkezdő napot fáklás, engesztelő felvonulással ünnepelték. Ez folytatódott a keresztények szokásaiban is a fáklás-gyertyás körmenettel a fény győzelmének hirdetésére.

A középkori szokásokban a gyertya szentelése szintén az asszonyi termékenység és a megújuló természet képe. Az ezen a napon megszentelt gyertyákat nagy becsben tartották. Baj esetén meggyújtották, hogy a szent láng oltalmat adjon.

A magyarok ezen a napon először a tüzet áldották meg, és ennél a szentelt tűznél gyújtották meg a gyertyáikat.

Máté Imre ír arról, hogy a régi időkben a „törvény ünnepét” tartották azon a na-

pon, amelyet a kereszténységbe gyertyaszentelő néven mentettek át. Ekkor gyuladt fel a szellem fénye az emberben, és az igazság és irgalom törvényeit (alapjában véve a felebaráti szeretet tanát) ekkor fogalmazták meg először. A gyertyaszentelő ezért a fény ünnepe: a sötét, tekervényes tudatlanság útvesztőin átragyogó tiszta tudásnak a képe.

A keleti liturgiában Hypapanie-találkozás a neve, mert Isten fia először találkozott papságával ezen a napon. Simeon és a kisded Jézus találkozásánál ott volt Anna prófétaasszony is. Szükséges volt ugyanis, hogy a Názáreti Jézus személyéről a meglévő vallási vezetők által elfogadott karizmatikus személyek is tanúbizonyságot tegyenek. Ilyen személyek voltak Simeon és Anna.

Simeon „egy ember” volt, akin rajta volt a Szent Szellem. Anna pedig prófétaasszony, aki sok évtizedes spirituális szolgálatával személyesen teremtett szellemi alapokat a Messiás földi szolgálatához. Ez azt jelenti, hogy 40-50 évvel Gábiel angyali üdvözlete előtt kellett elkezdenie, amit aztán Mária folytatott. Itt kapta meg a bizonyosságot

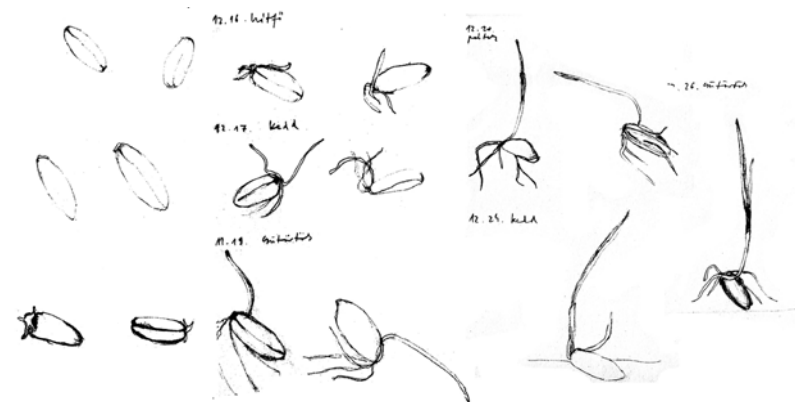
Anna, hogy nem volt hiábavaló az ő szolgálata, és itt vette át tőle Mária végleg ezt a feladatot.

Több mint 30 évvel később egy harmadik tanúságtévő jön el, Keresztelő János: „Én láttam, és bizonyosságot tettem, hogy ez az Isten fia.” (Jn. 1, 29-36.)

A fény, a világosság ily módon többszörös jelképpé vált. Jelképe először az örök Istenségnek, amely, mint tűoszlop jelent meg a pusztában való vándorláskor. Jelképe az istenemberi Megváltónak, aki a Föld világossága lett és elnyerte az örök égi fényességet (a húsvéti gyertya és a húsvéti tűz). Harmadszor pedig a Szentlélek kegyelmét is jelenti, mely által a lélek megtisztul és Isten világító képmásává válik (Pünkösöd).

Az Istenembert jelképező égő gyertya csak igazi, tiszta méhviaszból készülhetett, amelyben a viasz az emberi, a láng az isteni mivolta utal.

Érdekes adalék, hogy Hans Rudolf Niederhauser Parsifaljában Parsifal gyertyaszentelő napjának előestéjén hagyja el a földi világot.

A mag metamorfózisa - Császár Adrienne rajzai a Luca napján csíráztatott búzamagról

RENEZSÁNSZ A 7. OSZTÁLYBAN

A Waldorf-pedagógia egyik sajátossága, hogy minden évfolyamot áthat, átszö egy-egy kultúrtörténeti korszak. A 7. osztály egyik legmeghatározóbb időszaka a Reneszánsz-epocha.

Ruszkay Andreát kérdeztük arról, hogyan dolgozta fel ezt az izgalmas, színes korszakot a diákokkal.

Reneszánsz táncok - Évszakünnep 2013

Hogyan igazodik ez a korszak a gyerekek életkori sajátosságaihoz?

A hetedikes gyerek nagyon jelentős változásokon megy át, ami a reneszánsz kori átalakulásokkal és változásokkal rokonítható. Önálló gondolkodás, véleményalkotás jelenik meg ebben az életkorban, a megkérdőjelezése annak, amit eddig tekintélyalapon elfogadott. Másoktól eltérő véleményt kezd kialakítani, saját szempontok jelennek meg, ugyanakkor mások véleményét is tolerálni kell.

Ezek mind olyan fejlődési lépések, amiket 7. osztályban jó segíteni, támogatni. Ránézni valamire, ránézni a másikra, ránézni a világra, azt felfedezni, arról egy pontos leírást adni. Ebben az életkorban jelenik meg meg, mint serdülőkori sajátosság, a szokásokkal és hagyományokkal való szembefordulás.

Foglalkoztunk a földrajzi felfedezésekkel, itáliai festők életrajzával, hitújítókkal és tudósokkal, feltalálókkal. Mindegyik életrajzot próbáltam úgy bemutatni, hogy felkeltse az érdeklődést és magával ragadja a gyerekeket.

Milyen formában, milyen eszközökkel dolgozták fel a diákok ezt a sok ismeretet?

Az epocha kapcsán kaptak egy komoly, önálló feladatot. Az első napokban választottak maguknak egy meghatározó személyiséget, akinek felkészültek az élet-rajzából és erről a következő epochában, a főoktatás végén kiselőadást tartottak. A kiselőadást ki kellett egészíteni művészeti munkával, aminek a nyoma látható a teremben. A földrajzi felfedezések kapcsán sokan hajókat rajzoltak, voltak akik hajómodellt építettek, ami szintén egy elmélyültséget és odafordulást jelent. Tipikus feladat volt a portrékészítés.

Mindenkinek rajzóra keretében be kellett szereznie az általa választott személyről egy portrét és azt lerajzolni. Jól megtárogatta a rajzóra is a főoktatásban tanultakat.

Ruhaterv is készült, amely I. Erzsébetet ábrázolja. Ugyanis aki őt választotta elmondta nekünk, hogy I. Erzsébet

Amerigo Vespucci - Szmrtyka Hanna, 7. osztály

Vitorlás hajó - Szabolcs Bálint, 7. osztály

szeretett csinosan öltözködni és ő hozta vissza divatba a csinos ruhát, az arcfestést és az egyéb külsőségek élvezetét. Volt egy fiú, aki egy nyomdagépet hozott létre. Gutenberg az első napon volt a témánk és sikerült annyira felkeltetni az érdeklődését, hogy megcsinálta a saját nyomdaprését otthon. Kívágta a betűket, amik kellett hozzá, itt be is mutatta, az

ő előadásának napján ki is próbálhattuk és megtapasztalhattuk, hogyan is működött régen a nyomda. Ez egy nagyon szép élmény volt, hogy az első napon csöppentett magocskából lett valami és nem is akármilyen...

Látunk itt még egy érdekes szerkezetet, amit első ránézésre nem is tudtam, hogy mi...

Ez itt a nap-rendszer a hét bolygóval. Ez már napközéppontú, tehát opernikuszi világszemlélet, ahol a nap van közepén, és elmozgathatóan körülötte különböző távolságokra a bolygók. De még kör alakú pályán, ahogy Kopernikusz gondolta. Ezek nagyon komoly munkák, nyilván a szülők is besegítettek. Nagyon örülök, hogy a gyerekeket így megragadták a témák!

Ezen kívül nagyon sok olyan feladatot kaptak, amikor bele kellett magukat élni az adott korba, egy helyzetbe. Például volt olyan feladat, hogy írják le, hogy ők Leonardo kortársai. És akkor látják, hogy ez a bolondos ember jár ki a sziklára és tollakat ragaszt magának és folyamatosan kísérletezik. Tehát amiről tanultunk, azt a külső szemlélők hogyan láthatják. Vagy bele kellett helyezkedniük abba, hogy milyen lehet az élet akkor, amikor min-denféle csúnya összeküvések voltak a pápák és az egyház köreiben.

Volt olyan feladat, hogy VIII. Henrik udvarában milyen volt az élet és arról kellett írni, hogy milyennek láthatták ezt az ural-kodót. Sok fogalmazást kaptak és nagyon sokat rajzoltak a gyerekek. Rajzoltunk térképet, ami nagyon fontos már hetedikben.

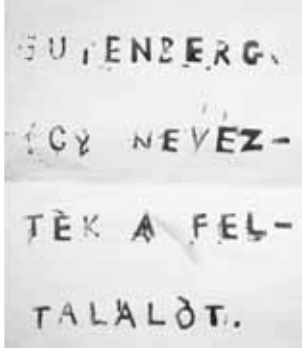
Milyen tulajdonságokat erősítenek a reneszánsz témái?

Nagyon erős képeket adott a gyerekeknek az a bátorság, amivel a tengerészek nekiláttak a végtelennek. És az a kitartás, amivel végig is vitték az elhatározásukat, amihez a véksőkig ragaszkodtak.

Pl. Magellán vagy Kolumbusz – hihetetlen elszántság volt bennük, vagy akár VIII. Henrikben, aki egy döntéssel megváltoztatta egy egész nemzet vallását.

Vagy a feltalálók, akik évtizedeket töltöttek azzal, hogy valamit bizonyítsanak vagy egy tárgyat létrehozzanak – nevezetesen a nyomdagépet – vagy létrehozzon egy távcsövet, amivel még pontosabb megfigyeléseket tud végezni.

Volt egy ilyen mánia, rögeszme, ami jellemző volt erre a korra, pontosabban az emberekre, akik jelentős dolgokat hoztak létre. Az elszántságnak nagyon nagy ereje volt. Az ember mindent el tud érni, de kell az a bel-

Gutenberg nyomda-
prese - Nagy Bálint,
7. osztály

ső tűz, lelkesültség és idea, amit követ. Talán ez a legfontosabb üzenete ennek a korszaknak a mai hetedikesek számára.

Az interjút készítette: Kecskés Judit

"Az igaz világosság, AKI eljövendő vala a világban, mely megvilágítja az egész embert"/Jn.1.,9./

/Eredeti a görögből/

A világosság tapasztalásának az útja vezet el ahhoz, hogy eljussunk a valósághoz a különböző megismerési módok, vallások,

azaz az emberiség spirituális életét illetően. Az ÉN inkarnálódási folyamata sem jelent mást, mint a belső világosság felismerésének útját a különböző életkorokban. A 7. osztályosoknál a belső és külső világot érintjük gondolatainkkal és érzéseinkkel a szabadvallás órákon is.

"Az élet hosszú távú ösvényein ez a belső világosság átlépheti az egyén határait, kitágulhat, kozmikus méretűvé fejlődhet. Ez a világosság az egyéné, és ugyanakkor univerzális. A világ világossága, aki ÉN vagyok!"

/Székely Anikó: Égi lajtorján/

Milyen szép archaikus képe is ennek az adventi spirálunk, melyben kifejeződik az ember ősi törekvése, hogy labirintusok, útvesztők formájában is megjelenítse viszonyát önmagához és a szellemvilághoz!

Forgács Erzsébet

BESZÉLGETÉS STEINER MELINDÁVAL A 2014/15-ös tanév első osztálytanítójával

képzésre két óvónő, tőlük hallottam először a waldorfról.

Már óvodás koromban óvónőnek készültem, amikor odaálltam az óvó néni elé és bejelentettem neki, hogy óvónő leszek. Később is mindig gyerekek között szerettem volna dolgozni, tanulmányaimat is ennek megfelelően végeztem. Először Csurigóra jártam pedagógiai szakközépiskolába, majd Szombathelyre mentem Tanítóképzőbe. Ekkor Balázs már Budapesten dolgozott, így Pestre költöztünk és ott kezdtem tanítani, egy 8. kerületi általános iskolában, 3-4. osztályban. Az osztályomba sok hátrányos helyzetű és tanulási nehézségekkel küzdő gyermek járt. Eleinte nagyon nehéz volt megtalálni velük a közös hangot, 8 éves korukra sok sérülés érte őket, tele voltak bizalmatlansággal.

Sokan nagyon várták már idén is azt a pillanatot, amikor az adventi évszakunkban bemutatásra kerül a leendő első osztálytanító. De talán senki nem várta jobban, mint maga Melinda, akiben pont tavaly ilyenkor, Klaudia bemutatásakor fogalmazódott meg az a gondolat, hogy egyszer majd ő is ott szeretne állni, mint leendő első osztálytanító.

Álma valóra vált, s ennek kapcsán arról beszélgettünk, milyen út vezetett idáig.

Hogyan kezdődött?

Tamásiból ment az első Waldorf óvónő-

Mit tanultál meg tőlük?

Nagy lelkesedéssel vetettem magam bele a tanításba. Gyorsan rájöttem, hogy amit a főiskolán megtanultam, az ott a mindennapi gyakorlatban nem alkalmazható, új utakat kellett keresnem a gyerekekhez. Sokat segítettek a hozzájuk való közeledésben a családlátogatások. Megtapasztalhattam, hogy milyen körülmények között élnek, sokkal jobban kell figyelnem az egyes gyerekekre, másként kell bántanom velük, mint amit a tankönyvekből tanultunk. Ennek megtapasztalása fordulópontot jelentett az osztály és az én éle-

temben is. Megszületett mindannyiunkban az elfogadás, és ebben a légkörben sokkal többet tudtunk egymásnak adni. Tapasztalatokat gyűjthettem abban is, hogy a szülőkkel való munka mennyire fontos, és hogy abban is új utakat kell keresni. Évi két szülői értekezlet, 4-5 szülő jelenlétével nem jelent valódi kapcsolatot, kerestem a módját, hogy meg tudjam szólítani a szülőket is.

Merre vezetett tovább az utad?

Munka közben elvégeztem a matematika szakot is. Két év után elköszöntem az osztálytól, mert Pankát már a szívem alatt hordtam, majd nem sokkal Panka után megérkezett hozzánk Bazsi is. Ekkor már Isaszegen laktunk, és ahogyan elkezdtünk a gyerekeknek óvodát keresni, rábukkantunk ismét a waldorfra. Először a Gödöllői Waldorf Óvodát néztük meg, de ekkor még nem ide vezetett az utunk bennünket. Pont akkor volt ott csoportösszevonás, és úgy éreztük, hogy kevésbé voltak abban a helyzetben nyitottak új családokra. Közben Tamásiban anyukám találkozott Till Margittal, így kiderült számunkra, hogy Szadán is van waldorf óvoda. Pankának (és később Bazsinak is) a szadai óvodát választottuk, miközben már Palkó fiunk is megszületett. Ahogyan láttam az óvó nénik munkáját, újra előjött a gyermekkori vágy: óvónő szeretnék lenni, így elkezdtem járni a waldorf-óvónő képzésre. Közben Palkó is óvodás lett, s ő már a gödöllői óvodába kezdett el járni, én pedig a waldorf-óvónő képzésen előírt hospitálásomat itt töltöttem. Hamarosan Csilla megkért arra, hogy heti egy napot helyettesítsem, s a játszóházat is rám bízta. Innen már egyenes út vezetett ah-

hoz, hogy a következő évben a gödöllői waldorf óvoda óvónője lettem, ahol 3 nagyon szép évet tölthettem el.

Az utad azonban innen is továbbvezet most. Mikor és hogyan jutottál arra az elhatározásra, hogy újra tanítani szeretnél, méghozzá a Gödöllői Waldorf Iskolában?

Motoszkált már egy ideje bennem, ahogy nőttek a gyerekeim, hogy valójában tanítani szeretnék. Néhány éve ismét vannak magántanítványaim, így nem vesztettem el teljesen a kapcsolatot a tanítással, foglalkoztam a matematikával is. Rájöttem, hogy hiányzik a tanítás.

Az igazi fordulópontot az jelentette, amikor tavaly az adventi évszakünnepeken a konferencia bemutatta Klaudiát, az új elsős osztálytanítót. Ekkor villant be először, hogy akár én is állhatnék ott. Ezzel párhuzamosan zajlott az a folyamat az oktatás átalakításában, ami erős nyomást jelentett, hogy ha óvónőként szeretnék hosszú távon dolgozni, akkor előbb-utóbb el kell végeznem az állami óvónőképzést is, amit nagyon nem szerettem volna. Elhatároztam, hogy lesz ami lesz, jelentkezem a waldorf tanárképzésre, ami addigra már egy fél éve tartott. Felvettek év közben, és az első évet el is engedték az elvégzett waldorf óvónő képzésnek köszönhetően. Így – bár már tavaly is elmentem 1-2 hétvégére – idén kapcsolódtam be a tanárképzésbe, ahol nagyon jól érzem magam. Jól esett egy kicsit kinyitni a kisgyerekes lét után. Bár még a mostanin kívül egy évem hátravan a képzésből, jelentkeztem szeptemberben osztálytanítónak, mert addigra már megérett bennem a gondolat, hogy ezt szeretném csinálni.

És így elérkezett az a pillanat, hogy idén az adventi évszakünnepeken már téged mutattak be, mint leendő elsős osztálytanítót. Mi vonz az osztálytanítóságban? Az egész pályámon az, hogy megértssem a gyerekeket: miért jöttek, honnan hova tartanak. Az óvónőség sokat segít ebben, jobban látom, hogy honnan jönnek. Vonz az is, hogy egyedül együtt lehetek huszonegynéhány gyerekekkel, segíthetem és kísérhetem őket 8 éven keresztül. Így egy egész 7 éves periódust is végig lehet velük csinálni. Együtt rácsodálkozhatunk a világra, ami a 8 év alatt egyre jobban kitárul előttük.

Várhatóan elég sok olyan kisgyerek is lesz az osztályodban, akiket óvodás koruk óta kísérsz pedagógusként, ez mindenki számára egy új helyzet lesz. Milyen pluszt ad ez szerinted Neked majd az évek során?

A gödöllői óvodából idén 1-2 kivétellel fiúk jönnek első osztályba, méghozzá igen nagy energiákkal bíró fiúk. Segíteni fog biztosan az elfogadásukban az, hogy kicsi koruk óta ott vagyok mellettük, látom, hogy már az óvodás éveik alatt mennyit változtak. Tudok hinni abban, hogy még képesek változni, hiszen láttam már náluk ezt a folyamatot. Már ez az év is erről szól számomra az óvodában, hogy őket jobban figyelem, igyekszem őket még jobban megismerni, és a „csemetemunkákat” is én végzem velük.

Persze a gödöllői waldorf óvoda mellett máshonnan is érkeznek majd gyerekek az osztályodba. Hogyan fogod őket jobban megismerni szeptemberre?

Az a szerencsés helyzet állt elő, hogy többüket már régóta ismerem, nem csak

a gödöllői óvodásokat. Szülőként már régóta jelen vagyunk a közösségben, a szadai óvodába járt két gyermekünk is, így az onnan érkező családok, gyerekek egy részét is jól ismerem kicsi koruk óta. 4 napot hospitálok már most a szadai óvodában, hogy minden onnan érkező kisgyereket is jobban meg tudjak figyelni. Amióta készülök erre a feladatra, tudatosan figyelem az iskolában, a különböző osztály- és családi programokon azokat a kistestvéreket, akik várhatóan az én osztályomba fognak járni.

Van-e olyan, amitől tartasz egy kicsit?

Nagy kihívás lesz a család, még egy évig a képzés és az osztálytanítói munka összehangolása. Bár az óvodában már gyakorolhattam ezt, hogyan lehet mindenütt helytállni...

Az éneklés nem erős oldalam, bár évek óta tudatosan készülök erre, és gyakorolok, tanulok. Nagy út vezetett ahhoz, hogy gyerekek és felnőttek elé ki tudjak állni énekelni, néha még most is bekapcsolnak a blokkok. De jó úton haladok ebben is, az óvodai és az iskolai adventi kerten is idén már jól sikerült az éneklés.

A gyerekeid mit szölk a döntésedhez?

Nagyon örülnek neki. Panka kicsit szomorú is, hogy ő már csak két évig fog „egy iskolába járni velem”. Persze a nagyok azért azt is mondták, bíznak benne, hogy nem egy folyosón leszünk majd, hogy mindent azért ne lássak...

Miben segíthet az, hogy szülőként is jelen vagy az iskolában?

Nagy előny, hogy ennyi oldalról látom a dolgokat. Nagy utat jártam be szülőként.

Először harcos szülő voltam, aztán szépen lassan egyre elfogadóbbá váltam. Megtanultam, hogy több gyereknél osztódnak az energiák, különböző élethelyzetek vannak. Azt is megtanultam, hogy erőn felül vállalni sem kell. Amit jó szívvel meg tudok csinálni szülőként, azt tegyem bele.

Azt gondolom előny az is, hogy a két óvodát és az iskolát is ismerem szülőként. Én egy közösségként gondolok rájuk. Ismerem ezt a közösséget erősségeivel és nehézségeivel együtt, ez a mi közösségünk, szeretnék tenni érte, és én ebben a közösségben akartam osztálytanító lenni.

Hogyan készülsz a szülőkkal való közös munkára?

Tudatosan készülök a szülőkkal való munkára is. Sokan feltették már a kérdést, mióta kiderült, hogy én leszek az osztálytanító, hogy mennyire tartok attól, mi fog történni, ha az osztályban találkoznak majd a szadai és a gödöllői óvodából érkező szülők, családok, akik az elmúlt években már megélték konfliktusokat, akár velem együtt is. Bízom benne, hogy mindannyian nyitottsággal, elfogadással és bizalommal érkezünk ebbe az új helyzetbe, és segíteni fogjuk egymást abban, hogy jó osztályközösség tudjon kialakulni.

A szülőktől bizalmat, nyitottságot és egyenességet fogok kérni – és én is ugyanezt tudom adni. Problémák mindig lesznek, az elkerülhetetlen, de ha ki tudunk alakítani egy őszinte, bizalomteli és nyitott légkört, akkor minden probléma megoldható lesz. Ebben az évben a gö-

döllői óvodában nagy hangsúlyt helyeztünk a szülőkkal való munkára, szülői műhelyt indítottunk, és ennek köszönhetően meg tudott születni az a légkör, amiben nagyon jól lehet együtt dolgozni. Nem az a cél, hogy ne legyenek problémák és konfliktusok, hanem az, hogy egymás szemébe nézve, együtt meg tudjuk oldani azokat.

Elég sokszor említetted a beszélgetés során az óvodát. Sajnálod-e otthagyni?

Annyira lelkes vagyok az új kihívás miatt, hogy még bele sem gondoltam ebbe... Biztos segíti az elválást az is majd, hogy szinte a fél óvoda jön tovább az első osztályba, ami folytonosságot jelent majd számomra.

Többször említetted, hogy nagyon tudatosan készülsz erre a feladatra. Az iskola pedagógiai munkájába is be tudtál már kapcsolódni?

Igen, az elmúlt hetekben már bekapcsolódhattam az iskolai konferencia munkájába. Pont a jövőkép előkészítésénél érkeztem, nagyon jó, hogy ebben már részt vehettem, mert így jobban magaménak tudom érezni. Rögtön otthonosan éreztem magam a konferencián. Előny, hogy mindenkit ismerek már régóta, tudom, hogy milyen kérdéssel kihez fordulhatok. Planicska Eszter lesz a mentorom, ő fog továbbsegíteni engem azon az úton, amin elindultam.

Izgatottan várom, hogy kik lesznek azok a gyermekek és családok, akikkel együtt tovább járhatom az utam...

Fábián Zsuzsa

SZEMÉRMETLENÜL SZÖRFÖZŐ TUDÓSOK VIDÁM LUBICKOLÁSA A TUDOMÁNY TENGERÉBEN

Gödény Balázs hetedikés
szülőtársunk nemzetközi díja és
a Waldorf pedagógia

Szülőtársunk nemrég komoly tudományos elismerést nyert egy kutatói adatbázis-szerkezet kialakításával. Gödény Balázs szoftvermérnökként matematikus feleségével, Hajdu Gabriellával tartozik közösségünkhöz, két gyermekükön keresztül kötődnek hozzánk. Balázst a díj apropóján a Waldorf iskoláról és a természettudományos képzésről is kérdeztük. A díjhoz gratulálunk és további sikert kívánunk!

Kérlek, mutasd be a versenyt és a nyertes munkádat, amellyel az elismerést kivívtad!

A Thomson Reuters nevű nemzetközi hír- és információszolgáltató cég írt ki egy versenyt arra, hogy a tudományos cikkeket tartalmazó adatbázisához minél könnyebben kezelhető, minél jobban használható kezelőfelületet készítsenek a pályázók.

A probléma a következő: van egy nagy halom tudós cikk, publikáció, előadás, ám ebben a rengeteg adatban bármit megtalálni elég reménytelen vállalkozás. Ha az ember pontosan tudja, hogy mit keres, akkor persze könnyű dolga van, de általában nem ez a helyzet. A tudósok többnyire nem így működnek, hanem egy-egy cikk felkelti az érdeklődésüket, annak kapcsán elolvasnak hasonló cik-

keket, esetleg megnézik, hogy az adott cikk szerzői mit írtak mostanában egész más témáról, kijegyzetelik, hogy melyek a fontos témakörök, kulcsszavak, hivatkozott szerzők, és utánanéznék mind-egyiknek, vagy legalábbis elindulnak ígéretesnek látszó nyomokon, amíg valami még érdekesebb el nem téríti őket. Vagyis összevissza kattintgatnak, szemérmetlenül szörföznek, ugyanazt csinálják tehát, mint gyermekeink a Facebookon. Legalábbis látszólag.

Valójában van ebben rendszer, de talán ők sem tudnák megfogalmazni, hogy mi. Az általam készített programnak az a célja, hogy ez a folyamat minél egyszerűbb, minél intuitívabb, minél magától értetődőbb legyen. Megpróbálok a cikkek közötti kapcsolódásokat egyszerűen, érthetően megjeleníteni, hogy az adatbázisban való keresés ne is keresés, kutatás, vagyis munka legyen, hanem önfeledt, vidám lubickolás a tudomány tengerében. Úgy tűnik, a zsűri szerint sikerrel jártam, jó érzés egy ilyen rangos, nemzetközi pályázon első díjat nyerni,

és a vele járó tízezer dollár is kellemes ajándék volt. Aki többet szeretne megtudni a pályázatról vagy a megoldásról, amelyet a problémára adtam, látogasson el az alábbi (angol nyelvű) oldalra: <http://sciencewatch.com/articles/thomson-reuters-web-knowledge-ideation-challenge-winner-qa>

Ez a feladat kapcsolódik az eredeti munkakörödhöz? Mi a foglalkozásod?

Egy norvég gyökerű amerikai szoftvercég számítógépes nyelvészettel foglalkozó csoportjában dolgozom kutatóként, programozóként, de ennek itt most kevés szerepe volt. A pályázaton hobbiból vettem részt, és leginkább a munkába járás óráit fordítottam erre a MÁV Veresegyház—Nyugati pályaudvar vonalán.

Ez remek! És még van, aki szídj a MÁV-ot a késések miatt, Te igazán remekül kihasználtad. Hogyan kötőd sz az iskolához, mióta, várhatóan meddig jár ide még gyermeketek?

Kilencedik éve vagyok waldorfos szülő. Lányom tavaly végezte el a nyolcadik osztályt, jelenleg a gödöllői Török Ignác Gimnáziumban tanul. Fiam most hetedikos itt az iskolában.

Még egy kötődési pont: 2009-ben egy fél évig fizika fakultációt tartottam a gimnáziumban.

Hogy látod a gyerekeid életét, követik a Ti pályátokat?

Ezt korai lenne most megválaszolni. Ők sem tudják még, mik lesznek, ha nagyok lesznek, mint ahogy nekem sem volt fogalmam róla ennyi idős koromban. És ez szerintem jól is van így. Abban a szeren-

csés helyzetben vannak, hogy még nagyon sok út nyitva áll előttük, és bármit is választanak (a jó ízlés határain belül), abban támogatni fogjuk őket. És abban a szerencsés helyzetben is vannak, hogy nem bennük akarjuk beteljesíteni a mi egykori, be nem teljesített vágyainkat. Hogy aztán milyen szempontból szerencsétlenek mégis, azt persze nem látom, azt majd húsz év múlva fogják elmesélni a pszichológusoknak.

Mit gondolsz a Waldorf iskolában folyó természettudományos képzésről?

Vegyes érzéseim vannak. Említettem a fél évet, amikor fizikát tanítottam néhány érdeklődő gimnazistának. Azt láttam, hogy ezek jó eszű, érdeklődő, kíváncsi, értelmes emberek, de az alapok hiányoznak.

Egyetemen nagy hátránnyal fognak indulni azokkal szemben, akik mondjuk meg tudnak oldani egy egyenletet. A Waldorfban mélyen átélt módon megismerkednek a fizikai, kémiai, biológiai jelenségekkel, de nem igyekeznek azokat megmagyarázni, rendszerbe foglalni, a dolgok logikáját megérteni. Ilyen értelemben nem is beszélhetünk természet-tudományos képzésről.

(2014. február 26-án az Elsős hívogató keretében vendégeink lesznek a Göllner Mária Pesti Regionális Waldorf Gimnázium tanárai: Buth Viktória matematika-filozófia szakos tanár és Vekerdy Dániel kémia-biológia szakos tanár, akik "Természettudományok a Waldorf iskolában" címmel tartanak előadást iskolánkban. A szerk.)

A fizikában például számomra az a szép, hogy megpróbál egy matematikai mo-

dellt felállítani, amivel a természeti jelenségek magyarázhatóak, értelmezhetőek, sőt megjósolhatóak. És ez nem csak hasznos, hanem érdekes is, mondhatjuk, hogy a világ megismerésének ez is egy módja. Ettől a megismerési módtól az itt végzett gyerekek többé-kevésbé elesnek, és ez nem csak az egyetemen lesz hátrány, hanem a gondolkodásukból, világlátásukból is hiányozni fog az a tudat, hogy szabályok vannak, rend van, és a jelenségek egy része józan paraszti ésszel megérthető. Azt hiszem, hasznos lenne, ha nem csak gimnáziumban, hanem már hamarabb szaktanárok oktatnák azokat a tárgyakat, amelyekre nem az osztálytanító a legmegfelelőbb személy. Egy olyan tanár, aki nem igazán érti, sőt, esetleg nem is szereti mondjuk a matematikát, az ne tanítsa. A gyerekek azonnal megérzik, amikor egy tanár nem biztos a tudásában, ha unalmasnak tartja a tárgyat, vagy épp fél tőle. És ennek megfelelően ők is nehéznek, unalmasnak, félelmetesnek fogják látni. Vagy nem értik meg, miről is szól, mert már a tanár se értette, nem tudta úgy átadni, hogy az érdekes, tiszta, világos legyen. Nem várható el senkitől sem, hogy az összes szaktárgyhoz értsen, az viszont mindenkitől, hogy tudja, hol vannak a korlátai. Az pedig az iskolától lenne elvárható, hogy segítséget tudjon adni a tanárainak. Ez, gondolom, részben pedagógiai, részben pedig pénzügyi és szervezési kérdés.

Hogyan látod a Waldorf pedagógiát tudós-realista szemmel?

Nem járnánk ide, ha nem szeretnénk ezt a szellemiséget, amelyet az iskola képvisel. De ami még a szellemiségnél, a deklarált pedagógiai elveknél is fontosabb

számunkra, az az osztály- és a többi tanító személyisége. Igazából mi nem iskolát, hanem tanítót választottunk. Rendkívül szerencsésnek tartjuk magunkat, amiért Víz Miklóshoz és Ruszkay Andreához járhattak illetve járhatnak a gyerekeink. Magáról a Waldorf pedagógiáról igen keveset tudok, tudós szemmel meg különösen nehéz ezt nézni, azt hiszem, nincs is "ilyen szemem". Leginkább szülőként tudok véleményt alkotni, és mint szülő úgy látom, hogy a gyerekeim jó helyen, jó kezekben vannak itt.

A Waldorf pedagógia és iskola legnagyobb két erénye számomra az, hogy be tud vonzani jó tanárokat, jó embereket, valamint hogy itt a gyerek van a középpontban. Ez egy humánus, szeretetteli iskola. Hagyják a gyerekeket a saját ütemükben, érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően fejlődni, nem korlátozzák, nem sanyargatják, nem nyomasztják őket. Nagy értéknek tartom a közösséget, a hangulatot: ha bemegyek az iskolába, mosolyognak rám, bármikor fordulhatok a tanárokhoz és szülőtársakhoz kérdéssel, segítségért. Tökéletes iskola persze nincs, és nem is értek mindennel egyet. Egy példa, és most következtelenül visszakanyarodok a tudós szemhez, amit az előbb letagadtam: ha rajtam állna, növelném a reál órák számát. Sajnos ezt csak valami rovására lehet megtenni, első jelöltem az eurytmia lenne. De az iskolát egészében elfogadom így, és nem ismerek olyan iskolát, ahol jobb helyen lennének a gyerekeim.

Köszönöm az interjút és további sok sikert az egész családnak!

Fülöp Hajni

SORSKÖVETÉS

Az első osztály tanítójukkal, Keresztes Lászlóval 1992 tavaszán

Sokan kérdezik nap mint nap, mi lett a végzős diákjainkból, mit csinálnak, hol tartanak az életútjukon... A leendő első családoknak tartott tájékoztató esteken minden évben nem egyszer felmerül az a kérdés, hogy mi lesz az idejárt gyerekekből, merre vezethet egy waldorfos diák útja.

A Dióhéj hasábjain sok-sok éven át már számtalan szép mélyinterjút olvashattunk egy-egy volt diákunkkal, Türkösy Szilárd jóvoltából.

Most szeretnénk kísérletet tenni arra, hogy a sokszínűséget megmutatva, a jövőben minden szám-ban megszólaltassunk egy egész érettségizett osztályt, egyfajta "panoráma-kép-ként" bemutatva az érettségi óta bejárt pályájukat.

Először a legidősebbeket, a legeslegelső

osztály diákjait kerestük meg, akik tíz éve, iskolánk történetében első alkalommal tették le nálunk sikeresen az érettségi vizsgát. 1991-ben, amikor izgalommal telve beléptek az első gyerekek az iskola akkori kapuján, még szülők, tanárok egyaránt csak bízni tudtak abban, hogy 13 év múlva már egy, a gyerekekkel együtt megnőtt, megerősödött waldorf iskola kapuján lépnek majd ki az érettségi után.

Persze az induló osztály kicserélődött az évek során, de maradt néhány kitartó család, akik lelkes hitének, erejének és munkájának gyümölcse nemcsak iskolánk, hanem óvodánk megalapítása, a máig is ható alapok megteremtése.

Ez az osztály is, mint valamennyi osztályunk, vegyes összetételű volt, a legkülönbözőbb képességekkel és érdeklődési körökkel. Így útjuk is nagyon sokféle:

vannak, akik diplomát szereztek, vannak, akik több szakmát is kitanultak, vagy a családalapítás áldásos kezdetét élik... A megkeresést mindenki örömmel fogadta - ki hosszabban, ki rövidebben írt eddigi életpályájáról, beleszóva a visszaemlékezést a nálunk töltött évekre is. Fogadjátok szeretettel!

Fábián Márton

Az érettségi után a Szent István Egyetemre kerültem, ahol Munkavállalási Tanácsadónak tanultam. Egy fél év azonban elég volt ahhoz, hogy rájöjje,

2004 Ballagás: Eszter, Boróka, Juli és Sára

az a szak nem nekem való. Ekkor némi keresgélés után belevágtam egy angliai kalandba. Bristol mellett kaptam munkát, mint fogyatékkal élő fiatalok segítője. A szerződéseim kitöltése után hazajöttem és jelentkeztem a Budapesti Gazdasági Főiskolára, ahol kereskedelmet és marketinget tanultam. Itt elvégeztem két

évet, mielőtt újra Anglia felé vettem az irányt. Lassan három éve élek Peterboroughban és a DHL online kereskedelemi részlegénél dolgozom.

Őszintén szólva gyakran meggyűlt a bajom a felsőoktatással. Arra számítottam, hogy a főiskolai oktatás is arra törekszik, hogy értékeket és értékes tudást közvetítsen a fiataloknak. Ehhez szoktam hozzá a waldorfos évek alatt. Sajnos nem ezt kaptam és ez eléggé elkésztett. Mindazonáltal a mai napig nem tettem le arról, hogy egyszer befejezzem a tanulmányaimat.

Elégedett vagyok a jelenlegi életemmel. Egy komoly nemzetközi cégnél dolgozom, ahol lehetőségem van arra, hogy fejlődjek és karriert építsek. Szeretnék majd néhány éven belül hazaköltözni, mindenképpen Magyarországon képezelem el a jövőmet.

Nagyon örülök annak, hogy a "Waldorf családhoz" tartozom. Éltem már néhány helyen a világban, de még sehol máshol nem találkoztam olyan értékekkel, mint amit a Waldorf adhat és ad is a gyerekeknek. Ez egyben persze nehézség is a későbbiekben, hiszen aki ebben nőtt fel, az nyitott szemmel járja a világot és sokkal inkább látja abban az üres és hamis dolgokat.

További terveim, céljaim: szeretnék olyan tudást szerezni a mostani munkahelyemen, amelyre építve haza tudok költözni néhány éven belül.

File Gergely

Csak képzéseken vettem részt, nem jártam egyetemre, így összesen négy szakmám van papíron.

Főként pénzügyi vonalon tevékenyke-

dem, jelenleg transzferárrakkal foglalkozom, de voltam már pizzafutár és gyepmester is, szívességből vagy brahiból. Kétszer költöztem, először Gödöllőre egy panelbe, majd pár éve Szadára. Megnősültem. Van négy kutyám és egy macskám (bár az utóbbi nehezen viselte a negyedik kutyát és szerintem elköltözött). Tavaly flyball EB-t nyertünk (kutyás sport, hobbi). Ha jól számolom, az elmúlt tíz évben négy autónak tapostam ki a lelkét. Meghíztam most kb. 95 kg vagyok. 2012-ban volt egy szívműtét (nem volt veszélyes). Szeptember óta nem dohányzom (azóta rengetegszer voltam beteg). Alapvetően boldog vagyok, bár problémáim nekem is vannak, mint mindenki másnak.

Gábor Márton

Hogy mivel is telt ez a közel tíz év? Pörgessük vissza az idő kerekét 2004-be és lássuk, hogy mi is történt azóta velem. 2004-ben nem vettek fel sehova se, de aztán a következő évben sikerült bekerülnöm az ELTE Régészeti szakára. Természetesen akkor nagyon örültem ennek hisz akkor ez volt minden álmom. Aztán telt-múlt az idő és egyre jobban beleláttam, megismertem azt, hogy mit jelent régésznek lenni és úgy éreztem, hogy mégse ez az, amivel egész hátralévő életemben foglalkozni szeretnék. Úgyhogy úgy döntöttem, hogy otthagynom az egyetemet, ami persze nem volt könnyű döntés, hisz a társaság, a közöség az nagyon jó volt.

2007 és 2009 között a Kodolányi János Főiskola Idegenforgalmi szakmenedzser szakára jártam, majd felvettek a főiskola Turizmus - Vendéglátás alapszakára.

Közben egy ideig kb. egy évig albérletben is laktam Budapesten, ami összességében egy jó kis időszak volt. De talán a legjobb időszak mégis a 2009-2011 kö-

2004 Szalagavató

zötti idők voltak, amikor is a főiskola mellett sokat utazgattam Európa szerte főleg koncertekre városnézéssel egybekötve. így például képesek voltunk elutazni Párizsba, Lipcsébe vagy Innsbruckba egy-egy koncert erejéig. Most már csak a szakdolgozat és az államvizsga van hátra, hogy utána mi lesz az a jövő zenéje.

Négy szép, boldog, sok jó emlékekkel teli évet töltöttem a gödöllői Waldorf iskolában. 10-13.osz-tályba jártam ide. Mielőtt ide kerültem utáltam iskolába járni, mindennap kinszenvedés volt... És akkor az egyik nap véletlenül megláttam egy kis cikket a Gödöllői Szolgálatban, amiben az iskola évnitőjéről írtak. Akkor és ott eldöntöttem illetve úgy éreztem, hogy nekem ide kell, illetve ide szeretnék járni iskolába.

Az elején kicsit fura volt minden, de aztán szép lassan belezokáltam a dolgokba. A legszokatlanabb – persze jó

értelemben – a tanárok és diákok közötti közvetlen viszony volt számomra. Az órák többsége általában jó hangulatban telt. Az elejétől kezdve úgy éreztem, hogy jó helyen vagyok itt, hogy mind a tanárok mind az osztálytársaim hamar elfogadtak, befogadtak, szeretettel és nyitottsággal közeledtek felém. Így szépen megnyugodtam, visszanyertem az életkedvemet, önbizalmamat, voltak újra céljaim. Sok új dologgal ismerkedhettem meg, mint például az euritmia, amit nagyon megszerettem. De említhetném az angol, német, török, művtörténi, biológia és persze a matek órákat is, amiket szintén szerettem. Az osztálykirándulásokra is szívesen emlékszem vissza. Jó és emlékezetes élményeket őrzök róluk.

Persze néha voltak kisebb-nagyobb nézeteltérések, problémák is, amik aztán valahogy mindig megoldódtak, illetve úgy gondolom, hogy ezek ennyi idő távlatából már nem számítanak.

Nagyon köszönöm mindenkinek, hogy ide járhattam. Szavakkal nem tudom kifejezni azt, hogy mit jelentett/jelent a mai napig is nekem az, hogy ezt a négy évet veletek, közöttetek tölthettem el.

Hanni Zsófia

Az érettségi után a Budapesti Műszaki Egyetem építészmérnöki karán kezdtem meg tanulmányaimat. Nagy váltást jelentett az egyetemi oktatás, a kézügyességet, rajzolást igénylő tárgyak esetében előnyben éreztem magam, a matematikai-fizikai jellegű tárgyaknál viszont éreztem a tudásom hiányát. Ennek eredményeképpen sokat tanultam, a 3. tanítási héttől kezdődően szinte sehova sem tudtam menni, minden napra megvolt,

mit kell tanulnom, illetve rajzolnom. Szerencsére összetartó csapat volt az évfolyam, és a közeli barátokkal közösen vésztük át az éveket. Az építészmérnöki kar sajátossága a kreatív, alkotótevékenység, minden félévben 1-1 tervezési feladatot kellett teljesíteni, kezdve a lakóépülettervezéstől, a középület, ipari-, mezőgazdasági, végül a komplex tervezésen át a diplomatervezésig. A tervekhez minden félévben makettet is kellett készíteni, sniccer, balsafa és hullámkarton segítségével.

Diplomatervezésem helyszíne Csákvár volt, ahová a Deák téri Ifjúsággal szoktam járni már 2001 óta, ide egy Evangélikus Ifjúsági Központot terveztem. Talán egyszer még meg is valósulhat! Az ifjúsági életben az elmúlt három évben kezdtem el aktívan tevékenykedni, nyári-őszi táborok és évközi alkalmak szervezésében. Az egyetem vége felé kezdtem el dolgozni az Állatkerti Játsszoházban, először diákmunkásként, majd félállásban. Idén áprilisban sikerült váltanom és elhelyezkednem építészmérnöki pozícióban a Szentendrei Járási Hivatalban, amely nagyon tetszik, szakmailag igazi kihívás. Három éve tagja vagyok a Keresztény Önkéntesek az Ifjúságért és a Gyermekekért Szervezetnek, a KÖSZI-nek, akikkel gyerekeket táboroztatok, Hangra Banda!

Jótekonysági Fesztivált szervezek (idén már harmadik alkalommal), Megálló istentisztelet lebonyolításában veszek részt (a Deák téri templomban), illetve sok egyéb feladatot válllok még el, vagyis a fennmaradó időmben teljes erőbedobással tevékenykedek szervezői pozícióban. Ezekben a feladatokban

hasznosnak tartom a waldorfos múltamat, kézműveskedés, kreatív feladatok végzése közben. Soha nem tagadtam le, hova jártam iskolába, még büszkeség is elfogott sokszor, amikor arra a sok jóra gondoltam (dráma, kézműveskedés, kreatív dolgok, ünnepek), amit itt kaptam. Nagyon jó dolog visszajárni egy-egy alkalomra az iskolába, és régi barátokkal, tanárokkal összeházasodni.

Ott tudnánk folytatni mindent, ahol tíz éve abbahagytuk és ez nagyon jó érzés!

Gasparicsné Prutek Anita

Az érettségi után Pécsre kerültem, felvettek a PTE BTK magyar szakára, ezzel egy álmom teljesült is. Itt szerettem volna továbbtanulni, imádtam ezt a várost, a környezetet, a lüktetését, a mediterrán hangulatot. Fantasztikus öt év volt az egyetemi időszakom, nagyon jó barátokkal, csoporttársakkal. Az átlagomnak köszönhetően felvettem a színház specializációt és a pedagógiai képzést. Az ellentétek harmóniájából írtam a diplomamunkámat Hermann Hesse művei alapján, és drámapedagógiából.

Az egyetem után egy szakiskolában tanítottam közel négy hónapot. Hamar rá kellett jönnöm, hogy ez nem nekem való hely volt. Így ismét belevettem magam a munkakeresésbe.

Majd egy nagyobb fordulat következett az életemben, a nyáron összeházasodtunk a párommal, majd decemberben megszületett a kisfiunk. Így a család lett az első. Ezen a téren történtek velünk kisebb-nagyobb változások, haladunk már évek óta egy úton, amit jónak tartunk, de még van hová fejlődni, tökéletesedni. Ezáltal sokkal környezettudato-

sabbá váltunk, fontos, hogy minél kisebb öko lábnyomot hagyjunk magunk után. A fiunk születése előtt megismerkedtünk a hordozással és a mosható pelenkázással (sokkal modernebb, mint ami 20-30 éve volt) és a kötődő neveléssel. Ezeket próbáltuk belevinni a mindennapjainkba, és számunkra nagyon hasznosak is voltak. Majd később leváltottuk a mosószerreinket, takarítószerreinket, hogy minél kevesebb vegyi anyag érje a testünket, környezetünket. Tavaly elkezdtem érdeklődni a kézzel készített natúr kozmetikumok és a szappankészítés iránt. Rendszeresen készítek dezodort, zsíros krémeket és popsikrémet.

A napokban lesz egy éve, hogy megszületett a kislányunk, rajta látom leginkább, hogy szalad az idő, s milyen rohamtempóban élünk. Jó lenne kicsit lelassulni, jobban átélni velük a gyermekkorukat, kicsit kizárni ezt a világot, amely mára már túl sok, nagyon sok tekintetben.

Az első kihívásom nekem a teljesen új környezet volt. Új város, új emberek, új rendszer, és senkit sem ismertem. A kollégiumban jó helyre kerültem, a felsőbb évesek segítettek az órarend összeállításban, mit érdemes felvenni, kit kerüljek el, ha tudok.

A vizsgák, zh-k az elején nem voltak nehezek, de egy teljesen más tanulást kellett megszoknom, mint eddig. De ebben segített nekem a kollégiumi lét, könnyebb volt közösen tanulni, mint egyedül, ha kérdés merült fel, vagy valami lemaradt a jegyzetben, volt, aki segítsen. Ki is tudtuk kérdezni egymást, ez főként a szigorlat előtt jött jól.

Voltak azért nehézségek, a túl sok olvasnivaló, a kevés idő, vagy mert épp nő vagy, mínusz két jeggel indulsz, vagy

épp fordítva.

Munkát keresni nehéz, sok negatív tapasztalatom van. De most a gyerekeké a főszerep, aztán meglátjuk...

A waldorfos évekre pozitívan tekintek vissza, nekem nem származott hátrányom belőle. Általában akik tudták, hogy waldorfos voltam, érdeklődtek, kíváncsiak voltak.

Bennem megmaradt az évszakok rendje, az ünnepek menete, a dalok, például szoktam a gyerekeknek az ünnephez megfelelő mesét mondani, dalt énekelni. További terveim, céljaim: szülőként helytállni.

Jenes Boróka

Először még az érettségi évében jelentkeztem történelem-rajz szakra két helyre is, de egyik helyre sem vettek fel. A történelemmel volt még egy próbálkozásom, akkor fel is vettek Szombathelyre, el is mentem, de már az első este rájöttem, hogy az egyetemi bulizó életet nem nekem találták ki, és bevallom őszintén haza menekültem. Az első sikertelen felvételim után egyébként jelentkeztem a Madách iskolába (régi 202-es) divatstílus-tervező asszisztensnek és ezt el is végeztem. Utána Budapestre jártam az akkori Műszaki Főiskolára (ma Óbudai Egyetem), könnyűipari mérnök asszisztens szakra. Ez ruhaipari szakot jelent. Közben a főszuli utolsó évében elvégeztem egy óvodai dajka tanfolyamot itt Gödöllőn.

Ezután következett a munkakeresés, arra sajnos nagyon hamar rá kellett jönnöm, hogy a ruhaipari tanulmányaimmal nem tudok elhelyezkedni, mert nincs gyakorlatom. Így elkezdtem óvodákban keres-

gélgni, de valahogy akkor ez sem járt sikerrel. Aztán egy jó ismerősöm segítségével sikerült elhelyezkednem egy ipari-kristály-gyártó családi vállalkozásban, ráadásul Gödöllőn. Itt dolgoztam két és fél évet, de sajnos aztán nem ment olyan jól és közös megegyezéssel elváltak útjaik. Ennek ellenére mai napig nagy szeretettel gondolok rájuk és időnként visszamegyek látogatóba.

Jelenleg a Kazinczy körúti óvodában dolgozom, mint pedagógiai asszisztens. Egy fogatékony kislányra felügyelek, ami időnként nehéz, de szeretem csinálni, mert így végre gyerekekkel foglalkozhatok.

Ennyi az én történetem, azért valahogy mindig szerencsém volt, mindig adódott hely, ahol dolgozhattam.

Waldorfos éveimre visszatekintve kiskoromról inkább csak érzések vannak bennem, mint konkrét emlékek. Később aztán Szent Ferenc, majd negyedikben az északi mitológia, Trisztán és Izolda története... Itt találkoztam először a lovagokkal és ez egész életemre befolyásoló tényezővé vált. A "szerelmese" lettem a lovagkornak és ez nem hiszem, hogy valaha is meg fog változni.

Ötödikben maradandó élmény volt még az olimpia... Hatodik év végen úgy tűnt, hogy megszűnik az osztály és ki-ki megy a maga útján más-más iskolába, de szerencsére ez nem következett be. Hetedikben végül nagyon összetartó lett az osztály, mindent együtt csináltunk és ez nagyon jó volt. A gimnáziumban annyi jó dolog történt velünk, hogy egy komplett regényt lehetne belőle írni. De

ami számomra lényeges volt: itt tanultam meg úgy tanulni, hogy mindenben megtaláljam azt, amiért az érdemes a megtanulásra, felfedeztem a dolgok szépségét még a legjobban utált tantárgyban is. A lovagkor szeretete továbbra is megmaradt. A tizenharmadikos éves munkámat "A lovagkor" címmel írtam, majd későbbi tanulmányaim során írtam még két záró dolgozatot "A lovagkor viseletei" címmel. Egész életemre kiható, meghatározó évek voltak ezek.

Keresztesi Krisztián

A Waldorf után a Fóti Népművészeti Szakközépben tanultam (mint táncos), utána az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán kezdtem el a tanító szakot, közben a Budapest Táncművészeti Stúdióval fél évet Kínában töltöttem, mint színházi táncos, aztán megint fél évet Kínában és Németországban.

Hazatérve saját vállalkozást indítottam, amelyet sikeresen vittem 4 évig. Ezután elszerződtem egy bankhoz másfél évig mint tanácsadó, folytattam az AVKF-t, de már a szociálpedagógia szakon. Jelenleg pedig a ZSKF-re járok közgazdaságra, vezetem a netes vállalkozásomat, ill. nyár közepére várható egy könyv megjelenése, amelyben társszerző vagyok.

Imádom a kihívásokat, a munkában mindig is saját magam ura akartam lenni, szerencsére ez eddig sikerült is. A mai napig újabb és nagyobb célokat tűzök ki, hiszen amit 10 éve álmodtam, azokat szinte mind elértem. Mindig azt csinál-

2004 Szalagavató

tam, azt tanultam, dolgoztam, ami épp érdekelt. Most ez így tökéletes, de ha más fog zsidogni a fejemben, gond nélkül tudni fogok váltani és valószínű azt fogom a helyemnek érezni, ahol akkor leszek.

És a Waldorf? Mindig eszembe jut, hogy mennyire nem akartam én odamenni, hogy mennyire utáltam az első pár napot, és aztán... Hát életem egyik legszebb időszaka volt. Nem voltam előtte még olyan kiegyensúlyozott, boldog és jó kedélyű. Jelenlegi iskolámban csak előnyöm származott a waldorfos múltamból, pozitívan, pluszként tekintenek rá.

Mihályfi Szandra

Nagyon sok minden történt velem az érettségi óta. Egyetemre jártam Gödöllőre, de ott megszakítottam tanulmányaimat és új sulit kerestem. Sehol nem találtam meg a helyem. Egyszer csak jött az ötlet, hogy kutyákkal szeretnék foglalkozni - ekkor már volt egy kutyánk, Sári. Évek alatt bele-tanultam a kutyázásba Halász Árpai segítségével, és a Gödöllői Kutyasport

Központ oktatója lettem. Belekóstoltam a kutyás sportokba és ott találtam meg igazán önmagam. Azóta négy kutyával osztjuk meg életünket és eredményes sportolókká váltunk.

Mondhatni sorsszerűen alakult mindig az életem. Több munkahelyem volt, míg elértem a kutyázásig, sőt a kutyázás mellett is volt civil állásom (felszolgáló, pultos, recepciós). Jelenleg is állást keresek. Néha könnyebben, néha nehezebben, de veszem az akadályokat.

Rengeteg megvalósításra váró tervem van még, de haladok a célok felé, várom a lehetőségeket.

Van néhány rövid- és hosszútávú cél is előttem, de majd az élet alakítja tovább. Nagyon örülök, hogy Waldorf iskolába járhattam - mind a szüleimnek, mind a tanáraimnak hálás vagyok érte. Nem érzem hátránynak, sőt...!

Nagy Csaba István

Az érettségi időszaka után mindenképpen szerettem volna egy kicsit lelassítani, időt adni magamnak, hogy átgondolhassam a továbbiakat. Nem volt határozott szándékom, hogy továbbtanuljak, inkább bele akartam kóstolni a körülöttem zajló hétköznapi világba. Arra gondoltam, hogy valamiféle egyéniség leszek és fogást találok ezen a szép kerek világon.

Elmondhatom, hogy az ezt követő éveim tartalmasra sikeredtek. Elvégzett tanulmányaim segítettek eldönteni, hogy melyik szakmához nem akarok csatlakozni, ezáltal körvonalazódott, hogy a logisztika az, amivel szeretnék kezdeni valamit. Ebben is helyezkedtem el, kezdetben alkalmazottként majd ebből ki-

válva külön céget alapítottunk.

Utazásaim során főként európai kultúrákkal ismerkedtem meg, nagyon jó volt látni, példákat átvenni és beültetni saját magam életébe, megszínezve és élhetőbbé téve azt. Francia könnyedség, olasz bohóság, német kimértég, svájci... csoki. Velük pont nem tudtam mit kezdeni, de legalább kulturáltan közlekednek.

Eleget téve egy számomra igen nagy becsben tartott kérésnek, pár éve a már régóta működő családi vállalkozást vezetem. Nehéz szakmában dolgozom, ami szerencsére eredményes és ez így egyensúlyt teremt.

A továbbiakra is vannak tervek, legyen az munkahely vagy éppen magánélet. Például fejleszteni a vállalkozást, egyediséget, stabilitást kialakítani, mellette pedig utazni, ami segít megújulni, feltöltődni, megismerni.

Jól emlékszem arra az évre, amikor jelentkeztem a Gödöllői Waldorf Iskolába. Mentőövként jött a lehetőség, ugyanis nem találtunk olyan intézményt, ahová szívesen tettem volna be a lábam. Utólag visszatekintve a lehető legjobb döntésnek gondolom ezt a választást. El nem tudom képzelni, milyen ember lennék, ha más utat jártam volna. Nem egyszerű dolog pár szóban jellemezni azt a légkört, amely körülvette az iskolát, de ez az az érték, amelyet nem kaphat meg az ember talán sehol másutt. Nem tudom, létezik-e ennek az oktatási/iskolai formának hátránya. Annyi biztos, hogy ha valaki magáévá teszi a Waldorf szellemiségét, akkor azt onnantól kezdve a jövőjére nézve vállalnia kell, mert egy főiskolán vagy egyetemen a diáktársai,

egy munkahelyen a kollégái mások lesznek vagy lehetnek. Ennek csak így van értelme. Mondjuk, lehet „hátrány” sokakkal szemben állni, de vállalhatsz egyéniséget és emberi értéket teremtesz. Számomra rengeteg előnye van: van, ami a javamat szolgálja és van, ami ott, akkor, úgy volt jó, ahogy volt. Szerettem az iskolát, ugyan diákként más volt, más szemszögből láttam, viszont azóta is örülök, hogy a Waldorf Iskola „úttörő” tagja lehettem Gödöllőn.

Öry Júlia

2004-ben érettségiztem, nagyon céltudatosan egyetlen szakra, az ELTE-BTK művészettörténet szakára jelentkeztem. 2004-ben ez még osztatlan képzésként indult. A 13. osztály alatt szombatonként végig jártam felvételi előkészítőre, hiszen művészettörténetből kellett felvételiznem írásban és szóban. Elsőre sikerült a felvételi, így nagy lendülettel belevágtam az egyetemi életbe, amelyet nagyon élveztem. Szorgalmasan jártam az előadásokra, könyvtárba, gyakorlatokra, és nem bántam meg a döntést. 2010-ben védtem meg a diplomámat. Kiegészítő képzésként a tanár szakot is elvégeztem, így rögtön két diplomát kaptam.

A művészettörténet hírhedten nehéz szak, ezt én is így tapasztaltam meg. De elég jó évfolyamba kerültem, jó hangulatban teltek az egyetemi évek. Néhány igazán jó tanárnál is tudtam órát felvenni, akiket élvezet volt hallgatni. Sosem volt gondom a tanulással, jól mentek a vizsgák, sosem kellett pótvizsgára mennem. Sokszor volt nagyon nehéz a vizsgaidőszak, hatalmas irodalmat kellett vizsgáról-vizsgára átnézni több nyelven,

de egy idő után kialakult a saját módszertanom a felkészülésre.

Az utolsó évben már csak szakmai és tanári gyakorlaton kellett részt vennem és a szakdolgozatokat írtam. A szakdolgozat leadása után, 2010 májusától önkéntes alapon a belvárosi FUGA Budapesti Építészeti Központban helyezkedtem el. Itt olyan jól sikerült a beilleszkedésem, hogy végül sok-sok hónap után felvettek fizetett munkatársnak. 2011-2012-ben a Munkaügyi Központon keresztül elérhető TÁMOP pályázattal (első munkahely, START kártya) kaptam bértámogatást, így tudtak alkalmazni. 2013-tól határozatlan időre szerződtek, azóta is itt dolgozom.

Nagyon szeretem a munkámat. A Budapesti Építész Kamara által működtetett kulturális központ havonta átlag 30 programot (konferenciák, könyvbeutatók, koncertek, kiállítások stb.) hoz létre, mára nagyon fontos szereplője lett a város kulturális életének. Én a programigazgató főmunkatársa vagyok, komoly részem van a programok létrehozásában, kiállítások kitalálásában és szervezésében, pályázatok írásában. Bízom benne, hogy minél tovább életben tud maradni az intézmény (ez az építész szakma válsága miatt komoly kérdés mostanában), sok lehetőség van még benne számomra is. Az elmúlt több mint 3 év alatt nagyon komoly kapcsolati hálóra tettem szert, személyesen ismerem a magyar kulturális élet sok szereplőjét. Továbbra is szeretnék a mostani munkahelyemen maradni, sok még az olyan távlati tervünk (terjeszkedés, külföldi kiállítás), amely kihívást jelent. Szeretnék egyre több önálló munkát, úgy néz ki,

lesz is lehetőségem kurátori munkára. És jó lenne, ha el tudnék kezdeni publikálni a művészeti-kritikai sajtóban. A mostani feladatköröm azonban annyira leköt, hogy nehezen tudok bármi másra időt szánni. Távlabbi terveim között szerepel a doktori képzés is.

Mindig jó érzéssel gondolok vissza a waldorfos éveimre. Én még Waldorf óvodába is jártam egy évet, így aztán összesen 14 évet töltöttem Waldorf "kötelékben". Hálás vagyok a szüleimnek, hogy voltak olyan bátrak (a legelső induló osztály tagja voltam), hogy így döntöttek. Nagyon jól éreztem magam végig, fantasztikus osztálytársakkal és tanárokkal körülvéve. Szerencsém volt.

Planicska-Altdorfer Eszter

Amikor az érettségi felé közeledtünk, egyre inkább éreztem a ragaszkodásomat a waldorfos légkörhöz. Nem a helyhez, közösséghez elsősorban, inkább azokhoz a tevékenységekhez, amelyekkel ez az iskola olyan sokoldalúan körbevett. Éreztem vonzódásomat a tanítás szellemi háttere iránt is, amelyről a diákevek alatt keveset beszélünk, de a gimnázium vége felé már szóba került néha, ha kíváncsiskodtunk. Ám éreztem a nyomást is, hogy a továbbtanuláshoz választani kell valamilyen irányt, amiben majd elmélyülök, és az életem szerves része lehet. Ez azonban nehezemre esett, mivel a szerteágazó területek közül valahogy egyikről sem akaródzott lemondani: festésről, zenéről, vagy a matematikáról éppúgy nem, mint az anyanyelvről, vagy biológiáról. Mindez végül ahhoz vezetett, hogy kitoltam a döntéshozatal idejét, és jelentkeztem a Waldorf-tanár-képzésre, ahol

szinte minden együtt volt, ami csak érdekelt.

Jól éreztem ott magam, fokozatosan elém tárultak addigi tanulóéveim „titkai”, és mind a mai napig – a munkám során, de az életben is – csodálom ezt a tökéletes egységet, amiben minden minden-nel egybevág, a gyermekek fejlődése a világtörténelem folyásával, a minden-napok kihívásai életünk feladataival, konfliktusokon és együttműködésen, elváláson, máskor találkozásokon – tapasztalatokon – keresztül.

Ahogy visszaemlékszem, az iskola függetlenül tantárgytól vagy témától életem folyásának egyik nagy helyszíne volt, ahol megismerhettem a világot, belebújhattam állatok, színek, kövek, vagy istenek bőrébe, vagy emberekébe, akik életüket áldozták egy szent ügyért, mint Petőfi, vagy megnyitották az elvont gondolkodás egy újabb végtelenbe nyíló kapuját, mint Bolyai János.

Számomra egy-egy vizsga, vagy kidolgozandó téma kevésbé cél, inkább eszköz volt. Hogy általa egy képességet fejlesszek, vagy kiteljesítsek magamban. Ugyanakkor éreztem, hogy nagy tétje van annak, hogy megfelelek-e a kihívásnak, és érzem ezt a mai napig, amikor akár egy nagyobb döntés, vagy a kritikus hatodikosok előtt állok.

Első osztályos koruk óta kísérem őket, mint osztálytanító – azóta dolgozom a gödöllői Waldorf iskolában. Minden nehézségével nagyon élvezem ezt az együtt-tanulást, gyerekekkel, felnőttekkel egyaránt.

Szigetvári Sára

Nehéz közel 10 évet megfogalmazni,

mert én személy szerint rengeteg dolgot tapasztaltam meg. Jót és rosszat is.

Az érettségi után nem tudtam, merre menjek tovább, a tanulási nehézségek miatt úgy éreztem, egyetemre nem érdemes jelentkeznem, mert nem akartam kudarcként megélni, hogy nem sikerülne esetleg. Egy évet kihagytam, és akkor időszakosan dolgoztam. Akkor kezdtem megtapasztalni, hogy egy érettségi jóformán semmit sem ér. Kaptam az élettől a pofonokat és hamar fel kellett nőnnöm. Nehéz időszak volt, de nem bánom: én ettől lettem más, ettől lettem kitartó és nagyon erős. Utána úgy döntöttem, virágkötő leszek. Elvégeztem egy kertészeti iskolát és azóta már lassan 7 éve virágkötőként dolgozom.

Szeretem ezt a szakmát, de régóta éreztem, hogy kevés, hogy valami hiányzik az életemből. Öt éve kezdtem el fotózni, bár hobbinak indult, de hamar rájöttem, hogy ezt kerestem. Végre kiélhetem igazán a kreativitásomat, a művészi érzékemet és úgy érzem, valóban tehetséges vagyok. Rengeteg pozitív visszajelzést kapok a kívüllágtól, ismerőseiktől. Nagyon sokáig éltem abban a tévhitben, hogy nem vagyok elég tehetséges, pedig 12 éve énekelni tanulok és 6 éve fuvolázom is. Az egész olyan, mint a Csipkerózsika a mesében: az elmúlt pár évben kezdtem meglátni, hogy milyen képességeim vannak, hogy sokkal kreatívabb vagyok, mint azt eddig gondoltam magamról. Valahol ott voltak a mélyen, de nem foglalkoztam velük. Három éve önismerettel is foglalkozom, elvégeztem tanfolyamot is és rájöttem, hogy ezt szeretném csinálni a fotózással együtt.

Megtaláltam a valódi hivatásomat,

amellyel sikerül másokon is segítenem, mert ezt hiányoltam régóta. Sokat változtam emberként is. Régen kimért, dacos és nehezen megközelíthető voltam, ez pedig párosult erős érzékenységgel.

Mostanra sikerült megformálnom magamat, másképp látom a múltamat, a régi sérelmeket, amelyek a Waldorf iskolából is származtak, sikerült megértenem és másképp értékelem a tanárokat. (Néhány tanár igen nagy sebet okozott, de sikerült ezeket is felülírnom.)

Mostanában gondolkodtam azon, hogy mennyit segíthetett nekem a fotózásban, a zene szeretetében a Waldorf iskola. Azt hiszem, sokat köszönhetek neki, mert másképp nem biztos, hogy sikerült volna felszínre törnie mindannak, amit elnyomtam magamban. Jártam állami iskolába is, ismerem mindkét rendszert. Örülök, hogy szép lassan megtaláltam az utamat és hagytam, hogy megérjen bennem. Sokan úgy élnek, hogy boldogtalanok a hivatásukban, családjukban, környezetükben, de én úgy érzem, ráléptem a helyes útra és építem magamnak azt az életet, amire büszke lehetek majd, amivel elégedett leszek.

Egy dolgot megtanultam, minden csak tőlünk függ, nem a tanárainktól, az iskoláktól, hanem attól, hogy mit szeretnék elérni és mit teszünk érte. A szüleim, azt gondolom, a tőlük telhetőt megtették, hogy felkészítsenek az életre és ez az ő feladatuk, az iskola, a tanárok nem tudnak olyan mértékben segíteni ebben. Nem mondom, hogy mindig könnyen veszem az akadályokat, de megtanultam küzdeni és ez a legfontosabb.

Az összeállítást készítette: Kecskés Judit

A fotókat Jenes Barnabás készítette

ISKOLAI ÉLET

MIÉRT PONT A WALDORF?

Amikor egy család bekerül iskolánk közösségébe, kívülről rögtön megkapja a „waldorfos” jelzőt, mintha ez egy teljesen homogén közösség lenne. Persze „belülről” tudjuk, hogy ez közel sincs így. Bizonyára van sok közös bennünk: hogy keresünk, hogy nyitottak vagyunk a megszokottól eltérő dolgokra, hogy gyermekeink érdekét sok minden elé helyezzük. Ugyanakkor ez egy nagyon sokszínű közösség, ha megkérdezzük, ki miért van itt, szinte azt lehet mondani, hogy ahány család, annyi történet. Ezekből szemezgettünk most.

Vannak, akik történeteiben a keresés a közös, hogy gyermekeik érdekeit szem előtt tartva, személyes élményeik alapján képesek voltak saját előítéleteiket is félretenni:

„Az iskolaválasztás dilemmáját mi sem kerülhettük el, nehéz volt kiválasztani, hogy mi a legfontosabb szempont: az otthonunkhoz közel legyen? Emelt szintű nyelvoktatás legyen? Az iskola hírneve, technikai felszereltsége legyen a mérvado? Elmentünk gyerekbarát, ultramo-

dern, számítógépekkel felszerelt iskolába: a gyerekek mint betanított kis zsenik adták a tökéletes válaszokat a tanító néni kérdéseire. Valami hiányzott... Néztam a gyereket és egyre inkább tudatosodott bennem, hogy olyan iskolát szeretnék választani számára, amely az ő lelkéhez és személyiségéhez illeszkedik. Egy olyan iskolát, ahol teret adnak a kibontakozásra, ahol ön maga lehet.

A Waldorfról volt egy korábban kialakult véleményem és meglehetősen szkeptikus voltam, de a legjobb barátnőm rábeszél

arra, hogy elmenjek az iskola nyílt napjára. Igazából ezen a napon dőlt el minden. A 4. osztály órájához csatlakozhattunk. Míg a szülők várták, hogy becsengessenek és kezdődjön az óra, addig 2-3 kisfiú az osztályterem végében elhelyezett zongorán örömmel kezdett.

Minden olyan természetes volt, egyáltalán nem zavarta őket, hogy mi szülők ott ülünk. Aztán elkezdődött az óra, ahol a téma a térkép megismerése volt. Az osztálytanító először arra kérte a gyerekeket, hogy képzeljenek el egy falut és segítsenek kitalálni, hogy milyen épületek, intézmények lehetnek egy faluban.

A gyerekek lelkesen sorolták: iskola, óvoda, közért, utak, játszótér stb. Amikor képzeletben már elkészült a falu, akkor a tanító megkérte őket, hogy ki-ki egy-egy építményt formázzon meg agyagból és helyezze el a tanári asztalon. A felnőttek szeme láttára egy fél órán belül egy valódi kis falu született meg. Volt benne út, volt benne iskola, kórház, szökőkút és minden más. Mindenki gyönyörködött benne. A tanító elkezdett mesélni arról, hogy mi is a térkép, és hogy érzékeltesse, hogyan is készülnek felülnézetből a térképek, egyszer csak azt mondta: „Most pedig havazni fog”. A gyerekek: „Ne, Lehel bácsi, olyan szép így, ne havazzon”. „De, most pedig havazni fog” – mondta a tanító és előhúzott egy lisztesszákot és percek alatt a falut betéritette a hó. Ezután a tanító megkérte a gyerekeket, hogy mindenki óvatosan emelje fel az építményét, az utakat, és láss csodát, a tanári asztalon kirajzolódott egy falu térképe. Utcákkal, épületekkel, kastéllyal, annak nyomával és emléké-

vel... varázslatos volt. Gyerekeket, szülőket mind elvarázsolt.

De én még ekkor is hezitáltam. Olyan más volt mindaz, amit láttam, amit megszoktam és amilyen iskolákba mi jártunk gyerekkorunkban. De nem hagyott nyugodni az a csoda, amelyet délelőtt láttam, és visszamentünk délután az iskolába, ahol érettségiző diákok meséltek az iskoláról, élményeikről. Nem akarom húzni a szót, két olyan fiúval találkoztunk, akiket látva és hallgatva arra gondoltunk, hogy ha a gyerekeinknek csak annyit adhatunk, hogy ilyen értékes, szeretnivaló, egészséges szemléletű, bőbeszédű fiúk lesznek, akkor mi mint szülők mindent megtettünk. Ezek után nem volt kérdés, hogy nekünk a Waldorfra, azon belül is a gödöllői Waldorfra van szükségünk.

Hogy milyenek az első tapasztalataink? Ámulok és bámulok a szülők összetartásán, lelkiismeretességén, erején. Az ő erejük nekünk, szülőtársaknak is erőt ad. A Márton-napi lámpás felvonulás elvarázsolt, a sötét erdőben a mécsesek mentén kirajzolódó ösvényen megbújó élőképek egy mesevilágba vittek bennünket. És az égig érő tűz, a „hamuba sült” pogácsával, a gyümölcsökkel teli forró teával, a padon ücsörögve, a tűz ropogását hallgatva azt a melengető érzést hozta, hogy új családunk van.

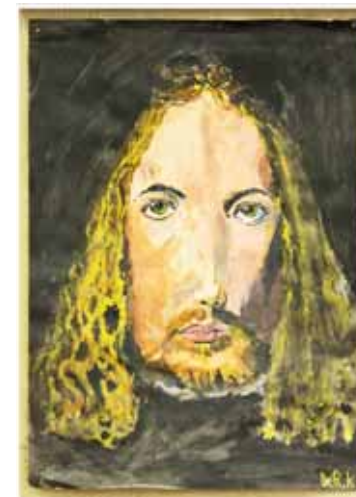
Nekünk ezt jelenti a Waldorf, és tudom, hogy mindennek ez még csak a kezdete. Boldogok vagyunk, hogy rátaláltunk és hogy ennek a csodának részesei lehetünk.”

*Bravo de Rueda Adrienn,
1. osztályos szülő*

Művészeti munkák a 7. osztály reneszánsz epochájából

*Vitorlás hajó - Póder Barnabás,
7. osztály*

*Albrecht Dürer - Maria Kozireva,
7. osztály*

*Kopernikuszi naprendszer -
Zoltán Dávid, 7. osztály*

*I. Erzsébet -
Kerek Kata, 7. osztály*

A "Színről színre" festőcsoport ikon képei

Anasztázia Boronina

Somodi Tamásné Kovács Mariann

Györgypál Ildikó

Tóth Piroska

Melis Éva
Dióhéj

Zöld Lászlóné Edit
34 2014. Gyertyaszentelő
Boldogasszony

Zsigmondovics Zita
Dióhéj

Till Margit
35 2014. Gyertyaszentelő
Boldogasszony

Füzetmunkák

Berényi Dorina, 6. osztály

Dallmann Júlia, 4. osztály

Kiss Nóra, 5. osztály

Farkas Lizett, 6. osztály

Másokat az osztálytanítóval való személyes találkozás győzött meg:

„A mi csemeténk sorsa akkor fordult a Waldorf irányába, amikor megismertük egyik tanítóját, aki emberségből, elkötelezettségből jelesre vizsgázott előttünk. Akkor azt gondoltuk, ilyen és hozzá hasonló embereket szeretnénk a lányunk tanítóinak, akik ilyen értékrendet képviselnek.

Az iskolával való ismerkedés során - rá egyébként nem jellemző módon - Kriszti azonnal otthon érezte magát az épületben. A tanítójához pedig nagyon ragaszkodik, aki szinte elvarázsolja a gyerekeket az óráin.

Mivel mi nem távolról szemlélve szeretnénk látni a lányunk fejlődését, hanem részt szeretnénk venni benne együttműködve az iskolával, ezért is a Waldorf tűnt a legjobb választásnak. E rövid idő alatt, amelyet az iskolában töltöttünk, csak megerősítést kaptunk, hogy jól döntöttünk.”

Gábor Mária és Bolyós László,
1. osztályos szülők

Van, akit korábbi rossz élményei tereltek a Waldorf iskola irányába, ahol rájött: itt van a helyük.

„Első gyermekünk, Berci önkormányzati oviba járt Veresegyházon, ahol is sikerült kifognunk a leginkább feladatközpontú, teljesítményorientált csoportot. A szigorú, katonás óvó nénik bonyolult szabályrendszerében biztonsági játékos kisfiam bezárkózott, inkább nem csinált semmit, nehogy hibázzon, és jöjjön a büntetés. Szép lassan, észrevétlenül változott meg, az előtte mindig nyílt, barátságos kisfiú szorongó, csendes lett idegen környezet-

ben, otthon pedig türelmetlen, indulatos. És jött a tipikus jel: a körömrágás.

Biztosak voltunk benne, hogy az önkormányzati ovi egyenes folytatása, az állami iskola, mint opció, szóba sem jöhet. Elkezdtünk hát alternatívákat keresni.

Az egyházi iskola nyílt napján döbbenetesen szembesültem azzal, hogy itt még nagyobb a katonás fegyelem, szigor, mint egy állami intézményben.

Ott álltunk hát pár héttel a döntés határ-ideje előtt, teljesen tanácstalanul, kétségbeesetten: mi lesz Bercivel egy állami iskolában?

Ekkor egy ismerősöm, akinek fiai a szadai Waldorf óvodába járnak, megkérdezte: „Miért nem viszed Waldorfba?” Első reakcióm az volt, hogy ott Berci biztos csak lébecolna, elkallódna. Éltek bennem azok az előítéletek, amelyek sokakban, akik nem igazán ismerik a Waldorf pedagógiát: túl nagy lazaság, nincsenek elvárások stb.

Aztán pár napig rágtuk a dolgot a férjemmel. Eszünkbe jutott, hogy már oviválasztáskor felmerült a Waldorf, de akkor arra jutottunk, óvodánál fő szempont, hogy közel legyen. (Tévedtünk.) Újra megnyitottunk hát egy kaput elménkben, amely zárva volt, és azt mondtuk: miért ne?

Elkezdtem Fótra, Gödöllőre különböző, szülőknek szóló waldorfos előadásokra járni. Két-három ilyen alkalom után már tudtam: mi mindig is waldorfos szülők voltunk, csak nem tudtunk róla. Sokszor saját gondolataimat hallottam itt vissza mások szájából.

Pedagógus lévén is elbűvölt a módszer gyerekközpontúsága, az esztétikum és a praktikum találkozása. (Azóta is nem

telik el úgy tanítási hét, hogy ne csodálkoznék rá valami módszertani bravúrra.) Amikor pedig Klaudiával találkoztam, tudtam, hogy ő Berci embere. Így döntöttünk Gödöllő mellett. S mivel már megtaláltam az utunk, megnyugodtam, s ez a nyugalom kezdett Bercire is átragadni. (...)

Az első naptól kezdve mindennap jó kedvvel indul iskolába: sose mondta, hogy nem akar menni. Államiba járó ismerőseink ezt nem akarják elhinni, ahogy azt sem, hogy betegen is menne iskolába, és a hétvégi programokra is önként, dalolva megy.

Teljesen kinyílt, megtalálta önmagát, a helyét az osztályban, a családban és minden más közösségben. A körömrágáról észrevétlenül leszokott. Magabiztos lett, elkezdett agyagozni, rajzolni és nagyon büszke az alkotásaira.

Kiegyensúlyozottsága jó hatással van az egész család harmóniájára. Béke, nyugalom költözött hozzánk.

Ma már látom, az előítéleteink milyen hamisak voltak: itt igazi értékeket kap gyermekünk, s rajta keresztül mi is.

Igazi közösségre találtunk, nemcsak Berci, hanem mi, szülők és a testvérek is.”

Barna Bogi, 1. osztályos szülő

Olyan is akad közöttünk, akinek tanárként volt rálátása a különböző iskolarendszerekre, és ez segített neki a döntésben, amelyet aztán az évek során megélt pozitív tapasztalatok igazoltak: „Biológiatanári hospitálásaim kapcsán

kerültem abba a szerencsés helyzetbe, hogy bepillanthattam hagyományos, valamint a Waldorf iskolák életébe is. A módszertan, a tananyag és a gyerekekhez való hozzáállás a két iskolatípusban meg lehetőségen kontrasztosnak tűnt.

A legmeghatározóbb és legnyilvánvalóbb történéseket mégis a tízórai szünetekben tapasztaltam, amely mindent elmondott pedagógus és gyermek közötti viszonyról. A nagy létszámú hagyományos iskolában úgy láttam, hogy a tanórák közötti (kávészünetekre nagy szükségük volt a pedagógusoknak, ilyenkor nem tudtak kapcsolatba lépni velük a gyerekek, egyszerű kérdéseikkel sem fordulhattak felnőttekhez.

Ezzel szemben a gödöllői Waldorf is-

kolában azt tapasztaltam, hogy szünetben a gyerekek fürtökben lógtak tanáraikon, átölelhatték egymást, kuncogtak, zsisibongtak együtt, teljes érzelmi biztonságban és szeretve voltak. Lehetett meztől szaladgálni, fára mászni vagy éppen ugrálókötelezni. Természetesen nagyon tetszettek a tantermek is, amelyek mozgásos órákra lettek kialakítva, nagyon jó, hogy alsóban mozgáson ke-

resztül tanulnak a gyerekek például matematikát, idegen nyelveket, és minden egyéb tantárgyat.

Ami nagyon tetszik ebben az iskolatípusban, hogy nem csak egyszerűen leadásra kerül a bemagolandó anyag, hanem megtanulnak a gyerekek kutatni, utánajárni a témáknak, könyvtárba menni, vagy interneten utánanézni valaminek, de az még nem minden: az így megszerzett tudást képesek elő is adni – prezentálni társaiknak, vagy akár „szakdolgozat”-szerűen kidolgozni is.

Mikor kételkedve kérdezik ismerőseink: biztos, hogy jó a Waldorf? – erre az a válaszuk, hogy nagyon sok hagyományos iskolában tanító szülőtárs gyermeke jár iskolánkba. Mi kilenc éve vagyunk három gyermekünkkel waldorfos szülők, és jó helyen vagyunk!”

Zsók Kata, 4. és 6. osztályos szülő

Vannak, akik pontosan tudták, mit szeretnének a gyermekeiknek, és az elképzeléseiket megtalálták a Waldorf pedagógiában:

„Miért a Waldorf?

Mert szeretnénk volna, ha a gyermekünknek megmarad a lelke, nem kell külső elvárásoknak megfelelnie, és nem kell soha félnie az iskolában.

Mert szeretnénk volna, ha szeretik és tisztelik őt igazából olyan emberek, akik tudják is, hogy ez mit jelent.

Szeretnénk volna, ha elsősorban a testébe (és ezáltal a szívébe) kerül gyermekkorában, és nem a fejébe, ami minden baj okozója a felnőtt világban is.

Szeretnénk volna, ha nem tanul sok holt és hamis tudást a világról, amelynek a fele sem igaz, és ráadásul teljesen felesleges.

Szeretnénk volna, ha gyermekként legfő-

képpen a játékkal törődhetne, és nem csak 6 éves koráig, hanem ameddig ő szeretné.

Szerettük volna, ha nem 16-18 évnyi tanulás után jön rá arra, hogy ő igazából egyáltalán nem tudja, mit szeretne csinálni az életében.

És végül, de nem utolsósorban szeretnénk volna, ha nem félelmet és versengést, hanem egymás elfogadását, és saját belső, igazi erejének a kibontakoztatását élheti meg az iskolában.”

Szécsi Bara, 3. osztályos szülő

Megint másoknak a naponta megélt pozitív tapasztalatok segítenek, hogy hosszú éveken át itt maradjanak és a közösség aktív tagjai legyenek:

„Szeretem ezt az iskolát. Életünket, mindennapjainkat meghatározza, hogy ide, a gödöllői Waldorf iskolába járnak, jártak a gyerekeink (10, 13 és 16 évesek). Amikor iskolát választottunk nekik, azt szeretnénk volna, hogy önálló gondolkodású, céltudatos, kreatív, empátikus ember váljék belőlük. Azt gondolom, jó úton járnak, és jó döntés volt, hogy ezt az iskolát választottuk.

Itt jól érzik magukat a gyerekek is és mi, szülők is. Közvetlen itt a légkör, lelke van az iskolának. Ebben a közösségben sok jó embert (szülőt, tanárt) ismertem meg. Sokat dolgoztunk már együtt: ünnepeket, Csiribiri Napot szerveztünk, takarítottuk, szépítettük az iskolát, kirándultunk. Nagyon izgalmas, hogy a pedagógusokat nem csak tanári minőségben, hanem színdarabokban (év végi színdarab, Paradicsomi Játék, Pásztorjáték) is láthatjuk. Ha probléma, konfliktus van, ahhoz is a megoldás szándékával áll hozzá mindenki. A megoldáshoz vezető út

időnként nehéz, a fejlődés, növekedés gyakran fájdalommal jár, ezt nem lehet megspórolni. Van bennünk erő. Itt azt érzem, hogy a világ jó, ha mi magunk azzá tesszük. A gyerekek is érzik ezt. Sok jó barát, haver jár az osztályukba, a tanáraik szeretik őket. Sőt, a tanáraik tudják, hogy nekik adott életkorban mire van szükségük tananyagban, emberi hozzáállásban, nevelésben.

Szeretem a szülői estek közvetlen hangnemet, a tanárok pozitív szavait, a vissza- és előretekintést. Az ember itt is azt érzi, része az iskolának és partnernek tekintik. Kiválóan tartom a tanítási módszereket is, és látom, hogy így a gyerekekben mélyebben rögzül a tananyag, hiszen nem csak bebiázják, hanem átéli, elmozdítja, eljátszák, lerajzolják, megformázzák, eléneklük, verset írnak róla, makettet készítenek hozzá, megfőzik és megeszik.

A művészeti és manuális tevékenységek – mint például a festés, rajzolás, kötés, horgolás, éneklés, együtt zenélés, agyagozás, faragás, euritmizálás – nem csak a kézügyességet, a kreativitást fejlesztik, hanem a gondolkodást, az agy fejlődését is segítik. Sokrétűek és kreatívak lesznek, így fejlődik az érzelmi, a szociális és a spirituális intelligenciájuk. Ami nagyon fontos, sőt, talán a legfontosabb.

A gyerekeknek gyakran van alkalmuk átélni a teremtés, alkotás örömét. Például amikor csillogó szemmel szántanak, búzát vetnek, (az osztálytanítónk is lelkesen mesélte ezt az élményt), majd learatják a termést, különféle meseterembereket látogatnak meg (például harangöntő, kovács, pék), házat, kunyhót építenek (például. kőből, fából,

fűzfavesszőből), zöldségeket, gyógynövényeket termesztene, és szörpöt, teát, illatszákocskát készítenek belőle. (Milyen örömmel hozzák ezeket haza, ugyanúgy, mint a saját maguk által készített faragott tálat, széket, a horgolt labdahálót, a kötött sapkát, bőr pénztárcát!)

Mélyen átélnek egy-egy történelmi korszakot, egy-egy szereplő karakterét az évenkénti színdarabjaikban vagy az ötödikesek a Waldorf Olimpián! (Ha megkértek már végzett waldorfos diákokat, hogy meséljenek szép iskolai élményeikről, elsőik között említik a Waldorf Olimpiát.) A rendszeres évszakünnepek pedig nem csak arra jók, hogy a szülők bepillantást nyerhessenek az előző időszak tananyagába, hanem arra is, hogy a gyerekek a szereplést, a jó fellépéshez szükséges képességeket gyakorolják.

Jó fejek a gyerekeink. Ez is jelzi számunkra, hogy jó helyen vannak itt. Nem lógnak egész nap az interneten, fejlett a szociális életük, jó a humoruk, empátikus készségük, tanulnak, megcsinálják a feladataikat, van céljuk, és – apróságnak tűnik, én mégis annyira örültem neki –, kézzel készítenek ajándékokat egymásnak, testvérnek, barátoknak, sok-sok óra figyelmet ajándékozva ezzel a másikkal. Persze láznak is időnként, de ez így van rendjén. De egyikőjük sem rágja a körmét és nem stresszel nap mint nap a felelések, dolgozatok miatt. Marad idejük sportolni, zenélni, játszani, barátokkal együtt lenni. Amire nagy szükségük van ebben az életkorban. Hát ezért vagyunk és maradunk mi itt!”

Pesei Rozália ,3. és 7. osztályos szülő

Vannak, akik „véletlenül” cseppentek bele a Waldorf mozgalomba, elragadta őket a lendület, és olyan útra terelgette, amelyről talán nem is álmodtak:

„A mi Waldorf utunk úgy 18 évvel ezelőtt és kb. 50 km-re innen indult. Ekkor ébredezett Gyöngyösön a Waldorf mozgalom, melynek alapítója a bátyám volt. Tőle kaptam – mint „államis” tanító néni – az első, magyarul is megjelent kiadványt erről a pedagógiáról. Magával ragadott mindaz, amiről ott olvastam. Így, amikor Levi 3 éves lett, egyenes út vezetett az Erdei Waldorf Óvodába, Gyöngyöstarjában.

Nemcsak Levi élvezte mindazt, ami ott ott körülvette, hanem mi szülők is hagytuk, hogy formáljon minket. Én egyre többet olvastam erről a pedagógiáról, a férjem, Attila pedig a fenntartó kuratórium tagjaként segédkezett. A mindennapjaink is megváltoztak: egyre több természetes anyaggal és emberi kapcsolattal vettük magunkat körül, a TV-nkre selyemkendő került... Megértettük ezek üzeneteit. Mire az ovis éveink véget értek, a gyöngyösi Waldorf mozgalom lángja is kialudt. Bennünk pedig ekkorra már szilárd elhatározás született: nem adjuk alább! Gödöllőre költöztünk, hisz Gyöngyöshöz itt van legközelebb Waldorf iskola. Egyre többet foglalkozunk a Waldorf pedagógia szellemi alapjával, az antropozófiával. És aki ezen az úton jár, annak a Waldorf nem csupán egy másik módszer (mint az állami), annál jóval több. Kár, hogy nem minden gyerek jár, járhat ilyen iskolába. Ez egy gyógyító nevelés-művészet, amelyre egyre nagyobb szükség van! Nagy boldogság nekünk, hogy Levi biztonságban és jól érzi magát ebben a

közösségben. És nemcsak ő... A férjem a vezetőség tagjaként találta meg itt a helyét, én pedig csatlakoztam az ELTE Waldorf pedagógiai továbbképzéséhez. S ki tudja, merre vezet az utunk tovább...”

Tari Henriette, 3. osztályos szülő

Megint másoknak a Waldorf óvodából egyenesen vezetett ide az útjuk:

„Waldorf óvodából jövünk, ott a Waldorf pedagógia alapjaival már megismertünk, a pedagógia alapelveivel egyetértettünk.

Az iskola oktatói által tartott elsőhívogató előadásokra is eljöttem, így képet kaptam az iskola hangulatáról, pedagógusairól, választ kaphattam a felmerülő kérdéseimre. Minden alkalommal nagyon jó érzésekkel mentem haza, remek emberekkel találkozhattam. Ehhez járultak hozzá a nyílt oktatási napon az osztályban szerzett élmények: nagyon szimpatikus volt a főoktatás dinamizmusa, struktúrája, a tanár lelkesedése, a gyerekek részvétele. Hiába volt hosszú (a főoktatás dupla óra), nem

fáradtak el sem a gyerekek, sem mi. Amikor a figyelem kezdett elkalandozni, remek váltással vonták be őket újra az óra folyamatába.

Nem merült fel kérdésként, hogy állami intézménybe vigyük Miklóst. Kíváncsiságból azonban elmentem a körzeti iskolába is, első osztálynak tartott matematikaórára, illetve 4. osztálynak tartott magyar órára. Bár mindent megpróbált az oktató az első osztályban is, hogy a figyelem ne vesszen el, a túl nagy mennyiségű napi tanítandó anyag, az absztrakt fogalmi meghatározások, a manuális tapasztalatok hiánya túl sok volt a gyerekek és nekem, mint felnőtt vendégnek is.

Ez megerősített az elhatározásunkban, Miklós Waldorf iskolába fog járni. Ez nagyon jó választás volt, a mai napig nagy örömmel jár iskolába, nap mint nap fenntartják a kezdeti lelkesedést a tanulás irányába. Otthon is szívesen és magától gyakorol a saját játéka közben, láthatóan a napi magolás nélkül is el tud mélyülni a tudás.

Nagyon jó, hogy ez az iskola tekintettel van arra, hogy nem mindenki egyformán erős mindenben, mindenkinek sikerélményt ad. Emellett rengeteget játszik, mozog, felhőtlen gyermekként biztosít az iskola a tanulás keretei mellett is. Szeretjük a szülői közösséget, összetartó, segítőkész. Nekünk felnőttként legalább annyit ad is a közösség, mint amennyi munkát beleteszünk pluszban, hiszen az iskola (és a Waldorf óvoda is) közösségi fenntartású, saját munkánkkal is hozzájárulunk az iskola működtetéséhez.”

Gyűró Szusza, 1. osztályos szülő

És persze van, akinek a története régiebb, mint ez az újság maga:

„Az egész egy újságcikkkel kezdődött. Alig huszonevesek voltunk, első két kisgyerekekkel, épülő házunkkal és saját magunk nevelési megoldásainak keresésével voltunk leginkább elfoglalva, amikor egy Kismama újságban megláttunk egy cikket. Gumicsizmás kisgyerekek igazgatták az óvoda udvarán a pallót egy pocsolya felett – ez volt a fotón. A cikkben az első, solymári Waldorf óvodáról volt szó, ahol a gyerek szabad

lehet, játszhat, a szülőknek pedig szoros hálózatot nyújt az intézmény. Úgy gondoltuk, ez nekünk is vonzó, ezért levelezni kezdtem az akkori Waldorf Szövetséggel, hagyományos, postai úton. Az első válaszlevelükben sok könyvet ajánlottak és a gödöllői óvodát. Innen már sima ügy volt: a gödöllői óvoda formálódó közösségébe kerültünk nagy örömeinkre, majd ezt követte az iskolával való ismerkedésünk.

Az óvodásokból hamar iskolások lettek,

jött Víz Miklós a maga kisugárzásával és személyiségével, első fiunk osztálytanítójaként minket is elvarázsolt.

Nyitottság, szabadság, gyermekközpontúság, elfogadás, támogató közösség, sok mozgás, felfedezés, folyamatos kihívások, folyamatos fejlődés – ezek voltak a kulcsszavai az 1990-es éveknek.

Ezek az értékek tartottak itt ennyi éven át, amelyek a gyermekeinken keresztül "hazajöttek". A csillogó szemmel, mosolyogva, a szabad gyermeki gondolkodást teljesen megélve iskolába járó gyerekek „hazahozták” ezt a szellemiséget, a versikkel, szokásokkal, gondolatokkal, feladatokkal itthon is segítették a Waldorf pedagógia kibontakoztatását.

És láttuk, hogy ez jó. Időközben még egy és még egy gyermekünk született, 1999-

re négy gyerek és számtalan kapcsolat fűzött minket az iskolához, óvodához. A közösség nagyon erős volt, ebben váltunk szülőkké, itt szereztünk élményeket családként, ide kötődünk az ünnepek megélése által: egy új értékrend és életvitel alakult ki a Waldorf iskola köré, és mi ezt örömmel vállaltuk.”

Fülöp Hajni,

1. osztályos újrakezdő szülő

Ahány család, annyi történet. Ami közös, hogy mindannyian egy úton vagyunk: ki még az elején, ki már előrébb, vagy épp egy útelágazásnál. De bárhol, jött és bárhová tart, minden családnak helye, méghozzá jó helye van itt.

Az összeállítást készítette:

Skarka Cecília

ISKOLAPSZICHOLOGUS SZEMMEL.. A 2013-14-ES ÉVFORDULÓ Összegzés és elmélkedés a Gödöllői Waldorf Iskolában eddig eltöltött hosszú évek tapasztalata

*„Alattad a föld, fölötted az ég,
benned a létra.”*

Nem tudok és nem is akarok elszakadni ettől a Weöres Sándor idézettől, mert mindig azt kell gondolnom, hogy mi itt az iskolában mindnyájan azon dolgozunk, hogy a létra jól épüljön fel, hogy megfelelően ellássa majd tisztjét.

Azért is ragadtam most tollat, mert úgy tapasztalom, hogy az utóbbi pár évben

gyökeresen megváltozott a családok élete, a világhoz való viszonyuk, a gyermeknevelés szülői lehetőségei. Ehhez képest a problémák, a jelentkező tünetek és az igény azok megoldására is mintha egészen más lenne, mint eddig.

Rohanunk, futunk, teljesítünk, megfelelünk, pénzt keresünk – és mindez persze elismerhető teljesen jogos igény. Mégis elveszett a türelmünk, a figyelmességünk, az egymásra figyelésünk és persze az

időnk! Sok gondot okoz mindez a gyermekeink fejlődésében és az egymáshoz való viszonyulásunkban is.

A pszichológus munkájára ez úgy vetül ki, hogy a szülők gyors, azonnali, szinte mint egy szervizben működő megoldást keresnek (vagy mint egy varázslást?): csak ne tartson sokáig, ne kelljen sokszor jönni és főleg ne zavarja meg az eddigi életvezetést, gondolkodást, mert az akár a család, az egzisztencia megrendülését is okozhatja.

A Waldorf iskolákban más szellemű életvitelt szeretnénk megvalósítani, de természetesen a realitásokkal itt is szembe kell néznünk.

Igaz, hogy mint szakember úgy látom, a Waldorf pedagógia sajátosságából eredően sok olyan nehézséget ki tudunk tudni, ami például az olvasás-írás tanulásában felmerülő tünetként, vagy más viselkedési problémák kialakulásában jelentkezik. Mindössze egy más módszer, egy ember- és életszemlélet ez, amely módszer a gyermek fejlődésének segítését is egy kicsit másképpen képzelem. Ehhez azonban a szülői jelenlét, együttműködés, bizalom nagyon szükséges, mert másképpen nem működik.

A Waldorf iskoláknak szerencsére nincs semmiféle szankcionálási rendszere, de a komoly szülői együttműködés és bizalom nélkül semmire sem juthat.

Azt szeretnénk, ha a gyermekek harmonikus, stabil, életfeladatukat megtaláló, kiteljesedett felnőtté váljanak.

Ennek a munkának része kell hogy le-

gyen a pszichológiai segítség is. Az iskolában eltöltött - most már hosszúnak mondható idő alatt - a klinikai pszichológia, az iskolai feladatok és a Waldorf pedagógia harmonikus és szakszerű összeegyeztetését tartottam fő célnak. Ez sajátos és nem megszokott, de természetesen tud alkalmazkodni a Waldorf iskola pedagógiai munkájába, a megfelelő titoktartást mindig szem előtt tartva.

Követem az antropozófus medicina elveit, a gyermek fejlődésére kidolgozott szemléletét, terápiás módszereit. Ezt azonban az iskolai élethez és az aktuális viszonyokhoz, életvezetéshez kell mindenkor igazítani. Klinikus pszichológusként ugyan, de a pedagógiai munkát, kéréseket követem mindenkor.

Kidolgoztuk az úgynevezett családi megbeszélések módszerét, melyek a tanári konferencia gyermekmegbeszéléseinek folytatásaként működnek, de klinikai pszichológiai szemlélettel és vezetéssel.

Ha mégis kifejezetten pszichoterápiás segítségre lenne szükség, azt megfelelő háttérintézménnyel - semmiképpen nem az iskolában - is szakszerűen meg tudjuk oldani.

Így átgondolva ezeket a folyamatokat, mégis azt látom, hogy megpróbálhatunk alkalmazkodni a mai kor viszonyaihoz, mégis szükség van arra, hogy az úgynevezett klasszikus emberi értékeket ne veszítsük el a nagy rohanásunkban.

Császár Adrienne

ÓVODAI ÉLET

Horváthné Gfellner Csilla SZÜLŐKKEL VALÓ MUNKA AZ ÓVODÁBAN

*„Ti, a Lélek-tudás követői,
Fogadjátok be Mihály
Bölcsességét,
Törekedjete arra, hogy
a Szeretet Szavát,
a Világok akarátát,
Lelketek szomszjasan, tevékenyen akarja!”
(Rudolf Steiner 1924)*

A tavalyi tanév nehéz, konfliktusokkal teli esztendő volt az óvodánkban. Konfliktus konfliktust követett.

A szervezetfejlesztők bölcsen azt szokták erre mondani, hogy „De jó!”, ebben van a fejlődés! Megélni azonban nagyon fájdalmas volt. A fejemmel persze ismertem a szervezetfejlesztők bölcsességét, de a szívem nem vette ezt tudomásul. S amikor nehézségünk van, hajlamosak vagyunk megfedkezni arról, mennyi minden jó is történt, történik velünk. Így voltam ezzel én is. Az óvodánkban már évekkorábban alakult egy kis kör, akikkel közösen meditáltunk, imádkoztunk, önismereti gyakorlatokat végeztünk, s nagyon szép, valódi emberi kapcsolatok alakultak, amelyről a nehézségek idején szinte teljesen el is feledkeztem.

A gyerekekkel kapcsolatosan azt már évek óta láttuk, hogy változnak a szükségleteik. Míg korábban a finom moz-

gások fejlesztésén volt a hangsúly, addig mostanra legalább ugyanilyen – vagy még nagyobb – szerepet kapott óvodánkban a nagymozgások fejlesztése. Keveset gyalognak, futnak, másznak fára, ugrálnak a mai gyerekek, s egyre kevesebb időt töltenek a természetben, szabadon kapcsolódva az elemekhez, az elemi lényekhez. Az értelmes munkatevékenység is létszükséglet a számukra. Rátékelve a csoportunkra először hitetlenkedve láttuk, hogy minden egyes kisgyerek, úgynevezett „különleges gyermek”, akiket neveznek csillaggyerekeknek, indigó gyerekeknek, túlérzékeny, ápoló, úttörő lelkeknek, vagy éppen más megközelítésben hiperaktív, figyelemzavaros gyermekeknek. Henning Köhler

rendszerébe név szerint be lehetett sorolni a gyermekeinket. „Minden időben úgy volt, hogy a felnövekvő generációk bizonyos gyógyító impulzusokat akartak bevinni a világtörténelembe, és ezáltal mintegy láthatatlan szállal voltak összekötve, ugyanakkor ellenerők léptek a színre, hogy mindent a szakadékba rántsanak. Érdekes téma a történelmi ifúságkutatás számára. Ma úgy tűnik, hogy a gyerekek különösen sokat vállaltak magukra. Nagy tudati ugrást akarnak működésbe hozni, és eközben nem félnek a kockázattól. Másként, mint a 60-as vagy 70-es években, mikor az ifúság gyakran lázadozott, most „földalatti” forradalom van folyamatban. Az „új gyerekek” mindenütt ott vannak.” (Henning Köhler 2001.)

A különleges gyerekek különleges figyelmet, valódi, ítéletmentes elfogadást igényelnek. S mivel ők a szüleiket választották itt a Földön, elsősorban tőlük várják ezt. Mindannyian szülők vagyunk ebben a gyors tempójú, ingerdús korban. Tudjuk, hogy milyen egyszerű, de néha milyen nehéz is egyben figyelmet adnunk a gyermekünknek pont akkor, amikor és amilyenre neki szüksége van.

Mindezt egy nyár eleji napon megosztottuk a szülőkkel. Egyben szövetséget ajánlva egy komolyabb, mélyebb gyermek- és önmegismerési munka létrejöttére. Számomra felemelő és ünnepi volt az a hangulat. Itt kezdett testet öltetni egy más minőségű pedagógiai munka. Mindehhez kellett a meditációs estek, és az azt követő egyéni fejlődési utak, az év konfliktusai, felismerések, miszerint a régi formák nem minden esetben működnek a szülőkkel való kapcsolattartás terén. Óriási lett az

igény a személyes beszélgetésekre, fogadóórákra.

Kellett hozzá az Utak a minőséghez minőségbiztosítási eljárás, ahol olyan egyértelmű útmutatást kaptam, amely benne élt a lelkemben, de nem tudtam felszínre hozni, ilyen kristálytisztán megfogalmazni. Kulcsszavak fogalmazódtak meg számomra: a szülőkkel való egyenrangú partnerségi viszony, feladatközösség, tanulóközösség: az iskola/óvoda egy olyan hely, ahol mindannyian tanulók vagyunk (gyerekek, szülők, pedagógusok egyaránt), az önnevelés fontossága, az antropológia nyílt felvállalása. Kellett továbbá az a mentorképzés, amelyen évekkal ezelőtt még Annette Stroteich vezetésével vettünk részt tizenketten az országból, ahol folyamatosan dolgoztunk „Az életrajz mint vállalkozás” című írással. Nagyon magával ragadó volt számomra ez az – akkor még új – munkastílus, és abban reménykedtem, hogy tán egyszer a szülőkkel együtt is lehetne ezzel és így dolgozni. Az évek során itt-ott megpróbáltam bevinni az épp aktuális közösségembe, több-kevesebb sikerrel. A fenti impulzusok, a szülői akarat és vágy – és részemről a Kőrösi Ákos csoportjában eltöltött két év és Yehuda Tagar pszichofonetikája is – szükséges volt ahhoz, hogy össze az óvodában létrejöhessen egy Pedagógiai és Önismereti Műhely.

Az volt és ma is az a célom, hogy minden szülő maga fedezze fel, tapasztalja meg, hogy mire van szüksége a gyermekének. A legtöbbször a szülők tehetnek a gyermekeikért. Ők ismerik legjobban, ők a kompetensek a nevelésükben. Hálásan fogadom, ha megtisztelnak azzal, hogy néhány évig társuk lehetek ebben, s sze-

retném nekik mindazt átadni, amit én tudok a gyerekekről, de nemcsak általánosságban, hanem teljesen egyénileg is. Sokszor voltam már úgy az életemben, hogy gyakorta hallottam ezt vagy azt a bölcsességet, de amíg az én lelkem nem érintődött meg, csak egy bölcsesség

Ezek a gondolatok vezettek, majd így fogalmazódott meg a szülők felé a műhelymunka célja: önismereti munkán keresztül egy más minőségű nevelési hangulat megtalálása, kialakítása, erősítése. (Henning Köhler munkája, elméleti és gyakorlati útmutatásai

maradt, ami rajtam kívül létezett. A nevelés nem halott, hanem élő dolog. Állandóan változik, teljesen egyéni. Szeretet, figyelem, alázat és elfogadás nélkül nincs nevelés. De hogyan tudnám mindezt adni a gyermekemnek, ha magamnak nem adom? Szeretni, elfogadni és figyelni önmagunkra nem is olyan könnyű. Komolyan veszem-e magam? Ha olyan gyermeket szeretnék nevelni, aki komolyan veszi, szereti magát és figyel magára, akkor saját magamon kell kezdenem.

alapján.) Ember- és gyerekismeret. Pedagógiai ismereteink elmélyítése elméletben és gyakorlatban. Érzékelésünk fejlesztése. Szociális képességeink felfedezése, fejlesztése, különös tekintettel az empátiára. Tíz alkalmat tűztünk ki, egyik alkalommal péntek délután, a következő alkalommal szombat délelőtt 2,5-3 óra időtartamban, s a jelentkezésnél feltétel volt, hogy a résztvevők vállalják a folyamatos jelenlétet, mivel a tíz alkalom egymásra épül. További vállalás volt a pontos kezdés.

Az óvodánkba járó családok több mint fele kapcsolódott be ebbe a munkába. Számomra minden alkalom ünnep. Egy közös célért tenni és áldozatot hozni nagyon felemelő. Nagyon várok személy szerint mindenkit, s igyekszem valami finomságot is készíteni, hogy a lélek és a szellem mellett a testet is tápláljuk. Szép az a folyamat, ahogy egyre nagyobb kötünk a bizalom, ahogy felépült egy biztosságtér, amelyben megengedjük, hogy bepillantsunk egymás lelkébe. Valódi, mély érdeklődéssel fordulunk egymáshoz, a gyermekeinkhez és a Waldorf pedagógiához.

Az első alkalommal megkerestük a kérdésünket, ami igazán foglalkoztat minket. Nagyon átütő volt, amikor – még kissé bátortalanul – megosztottuk egymással. Mindegyikünk kérdése első sorban önismereti kérdés volt. Megtapasztalhattuk a sokat emlegetett Steiner idézet valóságtartalmát, miszerint „Minden nevelés önnevelés.” Próbálunk olyan – a mindennapi nevelésben használható gyakorlatokat – elsajátítani, ami nap mint nap segítségünkre lehet. Az eddigi, talán legsikeresebb ilyen gyakorlat az általunk „gombnyomogatós gyakorlatnak” elnevezett.

Bizonyára fel tudunk idézni olyan helyzetet, amikor gyermekünk hihetetlen érzékkel „benyomja a gombunkat”, s nem mindig olyan reakciót vált ki belőlünk, amit amúgy normál esetben helyesnek ítélünk. Mit szeretne ilyenkor valójában a gyermek, mi a tényleges szüksége? S mi történik bennünk, amikor „benyomódik az a gomb”? Hány éves önmagunk felel a gyermekünknek?

Milyen fájdalmak, meg nem kapott szükségletek jelennek meg a reakcióinkban? Ezeket felismerve gyógyítjuk gyermekünket és önmagunkat.

Végezetül álljon itt a résztvevőktől is néhány gondolat, élménybeszámoló:

Papp Komáromi Judit: „Csak azt adhatjuk át gyermekeinknek, ami bennünk van. A gyerekevelésben számomra ez a legnagyobb felismerés. Amíg nincs az embernek gyereke, gondolhat bármit, hogy mit ad majd tovább neki, mit és hogyan fog majd tenni, de rá kellett jönnöm, hogy az ember (legalább is én) nem tudja átugrani a saját árnyékát, hacsak tovább nem lép, s az árnyéka máshová nem vetül. S így tovább, tovább, előre. Rá kellett jönnöm továbbá arra is, hogy amíg ember vagyok, árnyékom is lesz. Ami valós tapasztalat, azt már élem, meg tudom tenni, az már nem az árnyékom, az már én vagyok, tehát át is tudom adni. A műhelymunka során végzett gyakorlatok, valamint a kiadott anyagok és az ott leírt gyakorlatok segítenek önmagam jobb megismerésében, abban, hogy egyre több rejtett tudás valós tapasztalattá váljon. Miközben magunkról tanulunk, az új tudás birtokában már másként tudunk rátekinteni gyermekünkre, helyzeteinkre, konfliktusainkra.

Az önmagunk megismerésén túl minden alkalommal tanulunk gyermekeinkről is. Az elmúlt alkalommal a 0–7 éves kor időszakának főbb elemeit tekintettük végig. Az így kapott információt saját életünkben valós tudássá alakíthatjuk az önmegismerésben szerzett tapasztalat szűrőjén keresztül. Talán szemléletesebb,

ha egy konkrét példát is mutatok: alkalomunk volt tanulni a tizenkét szent éjszaka adta kegyelmi lehetőségről. A gyakorlatokat mindenki saját idejéhez, erejéhez mérten elvégezhetette. Hitem és reményem szerint ez a belső munka kivetült a családom minden tagjára. A következő műhelymunka alatt átbeszéltük, milyen tapasztalatokat hozott számunkra ez a gyakorlatsor.”

Dógi Beáta: „A műhelymunka izgalmas! Segít megérteni, miért is csinálják/csináljuk így vagy úgy a dolgokat az óvodában és az iskolában. Segít az önismeret mezején, ahol együtt haladva közös élmények és felismerések visznek közelebb egymáshoz és önmagunkhoz is. Lehet jókat nevetni és beszélgetni. Segít jobban, illetve másképp látni a gyerekeket, és persze gyermekkori önmagunkat (ami gyógyítóan is hathat, ha a felismert dolgokat meg is tesszük).

Brandt Melinda: Nem egyedül vagyunk. Főleg, ha az embernek gyerekei vannak. És minél jobban ismeri magát az ember, annál könnyebb dolga lesz a környezetével is. A műhelymunka és az ott végzett gyakorlatok segítségével megismerem önmagam, a reakcióim gyökerét és következményeit, és nemcsak a gyerekevelés, de a mindennapi élet egyéb kérdéseire is sokkal hamarabb megtalálom a választ és a megoldást. Sokkal kevesebb frusztráció, küzdelem, értetlenség és kérdés, viszont annál több türelem, válasz és megoldás!

Zsidai Judit: A szülői műhely csoportfoglalkozásai segítenek abban, hogy jobban megismerjük gyermekeinket,

önmagunkat és egymást. Ennek következtében pedig megváltozik – javul – a gyermekeinkhez, az önmagunkhoz és az egymáshoz – immár nemcsak a csoporton belüli egymáshoz, hanem a másokhoz – való viszonyunk minősége.

Nagyon fontos, hogy mindez csoportban, azaz egymás segítségével történik. Így egy-egy gyakorlatnak nemcsak a gyakorlat tartalmában jelenik meg az üzenete, hanem az, ahogyan egymással végezzük, mintát adhat a másokkal való együttműködéshez is.”

Nagy Ágnes: „Első alkalommal egyszerűen azért mentem, hogy egy kicsit az óvodában lehessek. Ott, ahová nap mint nap örömmel megy Vince, s ahol biztonságban tudom, amíg nem lehetek vele. Közelebb akartam kerülni az ovihoz. Aztán hamar rájöttem, hogy az emberekhez (az óvónőkhöz – Csillához és Zsuzsihoz – és anyatársaimhoz) is közelebb kerülök, mert a műhelymunka alkalmat teremtett egymás megismerésére. Eddig szinte idegenek voltunk egymás számára, mosolyogva köszöntöttük egymást, de aztán sietve továbbmentünk. Most – a Csilla által hozott izgalmas tematika és nagyon is komoly feladatoknak köszönhetően – sokat tanultok magamról és a gyerekeimről, kapcsolataimról a világban, s közben megosztjuk egymással gondolatainkat, felismeréseinket, megnyílunk egymás előtt, őszinte érdeklődéssel hallgatjuk egymás történetét. Közösséggé válunk.

Hálás vagyok, hogy részese lehetek ennek a folyamatnak, s izgalommal várom, mit hoz a Jövő.”

GIMNÁZIUMI ÉLET

Iskolánk 2012-ben nagy lépésre szánta el magát: csatlakoztunk az első regionális Waldorf gimnázium megalapításához, ahol 2013 szeptemberében nagy lelkesedéssel és lendülettel elindult a tanítás. Gimnazistáink és gimnáziumi tanáraink nagy része itt lelt otthonra, iskolánk pedig anyaiskolaként támogatja, segíti munkájukat. Az iskola sok-sok eseményéről, rendezvényéről ad hírt színes, dinamikus honlapjuk: www.prwk.hu, rendszeresen megjelenő hírleveleik, valamint újságcikkek, mint például Nagy Tibor Gyarmati Judittal és Vekerdy Dániellel készített "Ennek most nagyon itt volt az ideje..." című interjúja az Antropozófia folyóirat 2013. karácsonyi számában.

De valójában hogyan is telnek a mindennapok, hogyan érzik magukat "gyermekünk"? Erről kérdeztük meg "közös" diákjainkat, szüleiket és tanárainkat.

Regionális gimnázium diák szemmel

Amikor Kecskés Judit felhívott, hogy elmondja, miről is lenne szó, őszintén, megörültem. Ha az emberrel jó dolog történik, azt közölni akarja a világgal. Velünk most egy nagyon jó dolog történt. Az, ahogy a szemünk láttára kelt életre egy iskola, nem egy könnyen leírható érzés.

Én mindig is olyan ember voltam, aki a nyár közepe fele már várja az iskolát, azt, hogy találkozzon a társaival, hogy egy új tanév kezdődjön. Ez a nyár még nagyobb izgalmat hozott, hiszen nemcsak egy új tanév várt, hanem egy új világ. Egy egyfelől jól ismert, másfelől teljesen új világ.

Az iskolában még az első hét alatt is dolgoztak munkások, de úgy éreztük, ez még hozzá tartozik. Az épületet (mivel iskolaépület volt mindig is) könnyen belakták a diákok. Nagyon jó, hogy

amelyik szakóra külön termet igényel, annak itt megadatott a lehetőség, hogy legyen saját terme. Olyan fakultációkra van lehetőségünk, amelyekre előtte nem volt, például a félétől induló pszichológia. Már az első évben van lehetőségünk sítáborba menni, ami szerintem nagyon nagy teljesítmény a tanároktól és a szervezőktől.

Belülről nézve a diákok nagyon jól érzik magukat, és én azt gondolom, hogy nagyon nagy jövő áll az iskola előtt. Az egyetlen, ami kicsit sajnállok, hogy mi már nem leszünk része annak a csodának, ami véleményem szerint ebből az egészsből elég idő elteltével létrejön.

Szabó Gergő, 12. osztály

2013 nyarán a szokásosnál izgatottabban vártam a szünet végét, mert már nagyon kíváncsi voltam, milyen lesz a Regionális Gimi. Amikor a Reggimi szépítésére mentünk festeni az osztályokat, már mindenki sürgött-forgott, kezdett otthonossá válni az épület. Aztán megkezdődött a tanév a meghitt évnnyitóval és az izgalmas projekthéttel az elején. Ezen a héten minden osztály gyönyörű művészeti munkákat készített (nemezkep, falfestmények, mozaikok, kerti szobrok), amelyek most is az iskola falait és az udvarát díszítik. Nagyon jó élmény volt, ahogy csoportosan nemezeltük az óriási képet. Lassan megismertük a tanárokat, az új osztálytársakat és a többi osztály diákjait is. Nem csak annak örülök, hogy sok régi barát és ismerős velem együtt jött a Reggimibe, hanem annak is, hogy sok kedves régi tanárunk is tovább tanít itt minket.

A névadó ünnepségre novemberben került sor, és az egész iskola együtt készült

rá. A diákok az énekeket, euritmiaát gyakorolták, lázasan díszítettek, a tanárok szerveztek, próbáltak. Mindenki segített abban, hogy a névadó gyönyörű ünnepség lehessen. Ültettünk rózsákat és egy fát is az anyaiskolák diákjainak segítségével, amelyek majd az udvart díszítik és az iskola születését jelképezik. Az ünnepséget egy közös énekkel nyitottuk, a karzat három oldaláról hangzott fel a három különböző szöveg. Ez olyan meghitt volt! Nagyon jó érzés, hogy ott lehetünk ennek az iskolának az első osztályai között. Remek, hogy a diákok az ünnepek szervezésével is részt vehetnek az iskola életében. Mi most épp a farsangon dolgozunk.

Mostanra az osztályok összekovácsolódtak, megismertük, megszerettük egymást és a tanárokat is. Nagyon jó a közösség ebben az iskolában, az iskolán kívül is szuper programokat szervezünk együtt (például korcsolyázás, házibuli, délutáni forró csokizás stb.). A tanárok jellemzően fiatalok, kedvesek és „jó fejek”, közvetlen a kapcsolatunk velük, jól megértnek minket. Szeretem, hogy ez egy gimnázium, ahol csak „nagyok” vannak, jó a hangulat, barátságos a légkör. Mára belaktuk az iskolát, nyüzsgés van az épületben. Hogy mennyire szuper ez a gimi, az abból is látszik, hogy jó híre van, és év eleje óta sok új diák jött hozzánk.

Több óra csoportbontásban van. A nyelvi és művészeti órákon más osztályokkal keverve vagyunk tudásszint szerint bontva. Ami különösen jó szociálisan és a tanulás szempontjából is. Mivel az órák többsége érdekes és szemléletes, szívesen tanulunk, tehát haladni is jól lehet.

Bár a bejárás Gödöllőre kicsit fárasztó, sok jó oldala is van. A buszon nyolcan

utazunk együtt az osztályból, így lehet beszélgetni, de tanulni vagy - az iskolára hangolódáshoz - zenét hallgatni is. Megismerjük a budapesti tömegközlekedést is, mivel az iskolán kívül más helyekre is elmegyünk.

Ami még nagyon fontos számomra, hogy ez egy Waldorf gimnázium! Sok művészeti órával, sokrétűbb tanulással, stressz nélkül, jó hangulattal és a rengeteg élménnyel, amelyet a színdarabok, kirándulások, ünnepek, programok adnak nekünk. Nagyon jó itt!

Kiss Dorottya Réka, 10. osztály

A nevem Hegedűs Máté. Szeptember óta a Göllner Mária Pesti Regionális Waldorf Gimnázium 11. osztályába járok. Röviden: Göll-neres vagyok.

Év eleje óta sok mindent tanultam: spanyolt, történelmet, matekot, magyart, és még ezer dolgot. De nem ezért jó a Regionálisba járni, és én nem ezért szerettem meg. A Regionális azért olyan jó, mert hatalmas élmény. Szerintem nagyon fontos, hogy az után a nyolc év után, amit a diákok eltöltenek valamelyik Waldorf iskolában, kilépjenek abból a bizonyos burokból, de ne rögtön a nagyvilágba, hanem egy arra is felkészítő, befogadó és összetartó közösségbe. Én valahogy így gondolok a Regire. Persze az is nagyon fontos, hogy nem-waldis, ex-waldis és mindenféle-waldis diákot befogadjon az iskola, hiszen ezért jött létre.

Őszintén szólva jobban szerettem Gödöllőre járni. Nem csak a suliba, de abba a városba is. Sok minden hiányzik Gödöllőről: a park, az alsós osztályok és persze Szilárd, az volt osztálykísérőm. De a Regi egészen más. Ezt is nagyon

szeretem. Igaz, reggel nekem, pesti gyereknek is ugyanannyi idő az utazás, mint a gödöllői diákoknak. Viszont most van egy óriási épületünk (apróbb szépséghibákkal, amelyeket idővel orvosolunk), külön dráma-, festés-, euritmia-, nyelvi, zeneteremmel, nagy aulával, ebédlővel és négy tornasátornyi tornacsarnokkal. Minden megvan benne, ami csak kell.

Amikor átjött az osztályom Gödöllőről tizenkét fővel, egy nagyon családias hangulatú és összeszokott csapat voltunk. Most ott vagyok harminchat diáktársam között egy olyan épületben, amelyben eltévedek, és azon gondolkodom, hogy azzal a gyerekkel csak főoktatáson találkoztam, a többi óránk külön volt. De hát ez az ára a nagy létszámnak. A legtöbb órán bontva vagyunk, de ez tanulás szempontjából inkább jó, mint rossz dolog. Az, hogy ilyen sokan lettünk, szintén nagyon jó dolog. Elég hamar össze szoktunk és nagyon sok új, szoros barátság szövődött a régiék mellé. Nagyon jó osztály állt össze. Nekem már most megszámlálhatatlan jó, vicces és kedves emlékem van.

Sok új, néhány régi, és egy nagyon régi tanárom is van most a Regiben. Ennek nagyon örülök. A tanári kar is olyan színes, mint az osztályok összetétele.

Szerintem hatalmas jövő vár még erre az iskolára, ha a tanárok, a diákok és a szülők tovább építik, fejlesztik és gyarapítják. Együtt, közös erővel.

Hegedűs Máté, 11. osztály

Szülőszemmel...

Ahhoz, hogy a Reggimiről tudjak írni, kicsit vissza kell kanyarodni a múltba. Nem nagyon sokat, bár lehetne mesz-

szebbre és mélyebbre is tekinteni, de most annak nincs itt az ideje.

Csak pár évre korábbra nézek vissza, amikor még mind a négy gyermekem a Gödöllői Waldorf Iskolába járt, sőt, én is ott tanítottam. Most mind az ötven más-
hol vagyunk és egy viszonylagos távlatból tudok rátekinteni a különböző iskolákra, különféle rendszerekre.

Nem lehet nem megemlíteni azt az időszakot, amikor már születőfélben volt az új intézmény, mi még mind az ötven egy helyen, és bár minden erőnkkel véd-
tük volna a régit, ragaszkodtunk volna mindenáron a megszokotthoz, lehetetlenség volt nem megélni azt a magasabb rendű eszmét, amely az új intézmény megálmodásához, megteremtéséhez vezetett. Be kellett látni, az erős, életképes középiskola felülírta a meglévő jót.

Ideákban gondolkodni szabad, kell, talán elengedhetetlen is, és jelen esetben olyan erők tudták hordozni ezt az ideát, ami egyedülálló volt a hazai Waldorf palettán.

Bár Rudolf Steiner azt mondta, az iskolákat a szülőknek kell létrehozni, itt most mégis egy olyan tudatos pedagóguscsoport állt össze, amely tisztán látta a jövőt, el-

tudott ragaszkodni helyi és egyéni érdekektől, és a középiskolai életkori sajátosságokat, a Waldorf pedagógia eszméit és a modern kor kihívásait összesítve állt neki a jövő építésének.

Nem siettek, de nem is húzták az időt. Lépésről lépésre haladt minden, amiről mi is értesültünk hétről hétre. Együtt tudtunk élni az új iskola születésével. Gyengéd és méltóságteljes születése volt, az egész közösséget szíve mélyéig meghatotta. Az évnitó szép példája volt ennek a pillanatnak.

Azóta már nevet is kapott ez a fiatal és zseni lény. A névadó ünnepség is olyan volt, mint egy keresztelő, ahol még csendben kell szólni, hogy hangoskodással ne zavarjuk az új jövevényt. Ahogy jöttek a beszédek és hozzászólások, kicsit olyan volt, mint ahogy a pásztorok meg a három királyok hozták az ajándékaikat. Az elmúlt hónapok mindennapjaiból is árad az eleven, új erő. Modern iskola ez a szó eredeti értelmében. Azért van, hogy a diákok érdekét szolgálja, hogy ők tudjanak nőni, növekedni. A tanárokból árad a lelkesedés, szakmájuk iránti elkötelezettség, és ez látványosan hat a diákokra is.

Gyermekeim (aki egyébként híres a kritikusságáról) gyakran úgy jön haza, hogy ő milyen szerencsés, hogy ebbe az iskolába járhat. Dicséri a tanárai szakmai felkészültségét és napi készülését, a tananyagok korszerű feldolgozását. Érezni lehet, hogy a régi eszmék XXI. századi megvalósulásáról van szó.

A tanulókat az ünnepek megrendezés-

ében is partnereknek tekinti a pedagóguskat, ez inspirálja a diákokat, úgy érzik, van lehetőségük és feladatuk is a világ formálásában.

Tudjuk azonban, hogy igazi tinédzserek állnak előttünk, provokálják a környezetüket, nap mint nap feladják a leckét, hogy el ne felejtse senki, hogy ezt az iskolát nem volt elég megálmodni, létrehozni és elindítani, ugyanilyen jó erőssel kell tovább is működtetni.

Minden, aminek hosszú távon kell működnie, ápolásra, szakszerű gondozásra

szorul. Így van ez egy intézmény, egy közösség esetében is. Az a sokszínűség, ami itt most egy gyümölcsöző jövőt hozhat létre, csak akkor tud kibontakozni, ha a különbségeket nem egymás ellen, hanem egymás elismerésére fordítják. Ehhez viszont tudatos, belső akarati erőre van szükség.

Kívánom, hogy ebből épüljön és szépüljön tovább a Reggimi, hogy gyermekeinknek – az enyéimet is beleértve – legyen helye és tere a jövőbe tekinteni és aktívan a világért tenni.

*Price Beatrix,
10. osztályos szülő*

A Dióhéj szerkesztőcsapata keresett meg engem, mint "reggimis" szülőt, hogy írjak pár sort szülői tapasztalataimról.

Nem sok idő telt még el szeptember óta, csak pár benyomásról tudok beszámolni.

Anna lányom a Göllner Mária Pesti Regionális Waldorf Gimnázium 11. osztályába jár, ahol több mint 30 diák talált egymásra és mostanra erős, boldog közösséggé szerveződtek. Azt hallom, hogy menet közben is szívesen csatlakoznak még olyan diákok, akik korábban a gödöllői iskolában az osztálytársaik voltak, de időközben átmentek más iskolákba. Úgy hallom, hogy a következő tanév 9. osztályába több osztálynyi diák is jelentkezett.

A tanulás szempontjából úgy érzem, hogy egy erős gimnáziumot sikerült kialakítani, ezt a gyermekem által hazahozott feladatok mennyiségén tapasztalom. Vicces, hogy az állami iskolából ide érkezett tanulók meglepődve tapasztalják, hogy jó sokat kell itt tanulni.

A kreativitás és a művészeti tárgyakat illetően Annán keresztül úgy látom, hogy "waldorfos" szempontból is jó színvonalat hoz az iskola. Érdekesen tanítanak és belülről motiváltan, szívesen tanulnak a gyerekek.

Ami pedig az iskola lelki-szellemi tartalmát illeti, erről két meghatározó élményem van: a névadó ünnepség és az adventi kert. Mindkét alkalommal mély lelkiületű és szellemiségű ünnepet élhettem meg, feltöltő volt jelen lenni. Érzékelhető, hogy az iskola továbbviszi

az anyaiskolák szellemi minőségét. Nagyon tetszik, hogy az ünnepeket a gimnazisták életkorának megfelelően alakítják ki (például dalok kiválasztása). Nagy élmény, hogy már többször fellépett körünkben és tudomásom szerint itt próbál a Bencze László vezette kitűnő Waldorf Kórus.

A változás időszakában nem úgy terveztük, hogy Anna itt tanuljon tovább, de nagyon örülök neki, hogy végül a Göllnert választottuk.

Harangi Rita, szülő

Szomorúan értesültünk 2012-ben – amikor a lányom 9. osztályos volt – a gimnázium megszűnéséről, éppen akkor, amikor végre nagyon elégedettek voltunk az ott folyó munkával, szellemiséggel, és reméltük, ez majd az egész gimnáziumra kihat.

De nagyon bízunk az új regionális gimnázium létrejöttében, amely magánszemélyek kezdeményezésére, több iskola együttműködéséből született. Eddig csak jó tapasztalataink vannak. Érzékelhető a törekvés az eredeti steineri pedagógiának élő módon, a mai kor kihívásainak megfelelően, a mai fiatalokhoz szóló módon történő megvalósítására.

Tetszik a pontos tájékoztatás, a szervezettség és a tervezhetőség. Az iskola jövőjéről alkotott kép és a gazdasági koncepció reálisnak tűnnek számomra. Mivel színvonalas pedagógiai munka folyik, folyamatosan érkeznek új jelentkezők. Úgy látom, jó, hogy sokan vannak, igazi középiskola-hangulat van a családi légkör helyett. Az eddigi ünnepek nagyon szépek, tartalmasak voltak.

Szeptember óta fokozatosan válik egyre barátságosabbá az épület is, ahogy a diákok, tanárok élettel hatják át.

Komoly tanulás folyik, vannak elvárások és figyelnek ezek betartására is. Az osztályközösség nagyon jó. A lányom szeret ide járni, és még a farszti napi utazás sem veszi el a kedvét.

Nyilván itt sem tökéletes minden, de érzékelhető a törekvés egy hosszú távon jól működő minőségi Waldorf iskola kialakítására. Jó helyen vagyunk.

Amikor ezeket a sorokat írtam egy vasárnap délelőtt, bejött hozzám a lányom, aki egyébként művészeti egyetemre készül, és rögtönzött kiselőadást tartott nekem az immunrendszer működéséről. Éppen biológia epochájuk van....

Ujváry Éva, 10. osztályos szülő

Tanárszemmel...

Iskolánk – teljes nevén: Göllner Mária Pesti Regionális Waldorf Középiskola – egy nagyon nehéz pillanatban született, példátlan összefogás által.

Én már a megindulás előtt egy évvel részt vettem az előkészítési munkában, eleinte kicsiny hittel. A lendület, jókedv, elköteleződés csak hosszas vajúdas után született meg bennem, eleinte nagyon nehéznek tartottam a megvalósítást. Aztán sorozatban jöttek a csodák, rengeteg támogatást kaptunk külföldről, az anyaiskoláktól, mindenfajta segítőtől. Óriási munka volt, nagy siker a szeptemberi tanévkezdés!

Különösen sok szellemi, emberi és anyagi segítséget nyújtott a Gödöllői Waldorf

Iskola, akiket mindig hívhattunk ügyesbajos dolgainkkal, mindig megpróbáltak segíteni. Ez vonatkozik a szülői közösségre is, akik elhatározták: ez az iskola az ő iskolájuk is lesz!

Az iskolában csak alig több mint fél állást kaptam, ezért kénytelen voltam más Waldorf iskolákban (Fót, Kispest) is részállást vállalni. Ezen állások és egyetemi tanulmányaim mellett kellett helyt állnom a Göllnerben is. Viszonylag kevés alkalmazottal indultunk, ezért mindenkinek sok minden mást is be kellett vállalnia, én az osztálykísérés mellett többek közt sportprogramokat, konferenciavezetést, belső kertészkedést, felügyelő bizottsági tagságot, tanulmányi felkészítő táborok szervezését vállaltam.

Ami mindezt kárpótolt, az a diákok és a kollégák rendkívül konstruktív hozzáállása, belső és külső mosolya volt. Az osztályom 38 főre gyarapodott, ami talán példátlanul nagy „Waldorfiában”. Az osztály koordinálása nagy munka, de mindig sok a pozitív meglepetés. A szeretetteljes légkör, amely az osztályt és az iskolát körbelengi, a rengeteg vidámság és szeretet nagyon vonzó számomra és az új diákok számára is. Nincs nap, mikor ne váltanánk kedves szavakat egymással!

A tanári kollégium remek tanárokból áll, akiknek sajnos még sokirányú elkötelezettségeik vannak máshol is. De azt látom, mindenki arra készül, hogy egy-két éven belül ide fekteti minden erejét! Ezért mindenki kettőzött erővel dolgozik. A hangulat remek, azt gondolom, magáért beszél az az adat, hogy a szeptemberi tanévkezdés óta közel 30 diák érkezett az iskolánkba, és egy sem távozott tőlünk!

Kálózi Attila

Átmenet

Nagyon sokat köszönhetek Gödöllőnek. Itt lettem Waldorf tanár, barátokat találtam, kollégákat, tanítványokat – meghatározó találkozások kötnek ide. Ide jár a fiam, és jó helyen van, mert azok az emberek veszik körül, akik sokáig a mindennapjaim része voltak. Hiányzik Gödöllő...

...és itt van a Regi. Régi-új emberek, kollégák, tanítványok. Sokan, nagyon intenzíven, tele munkával, kihívással és feladatokkal. Bizalommal, lelkesedéssel, fáradtsággal, nyughatatlansággal, magától értetődő lendülettel, kicsattanó fiatalossággal. Lehetőségekkel, erővel és intenzitással. Tény: mosolyognak a gyerekek. És jönnek... bizalommal, várakozással, reményekkel, tudni akarással, hihetetlenül zajosan – mi pedig tesszük a dolgunk. Adunk, kapunk, tanítunk, tanulunk folyamatosan. Mint a féktelenül hullámzó tenger visznek magukkal ellenállhatatlanul...

Buga Emőke

*Az összeállítást készítette:
Kecskés Judit*

ÉLETMÓD

AZ IDŐ TITKA

Dr. Christoph J. Hueck, a stuttgarti Szabad Főiskola tanára cikkében rámutat arra, hogy időérzékelésünk milyen óriási jelentőséggel bír a gyermekek fejlesztésében.

Az idő különös jelenség. Gyorsan repül, ha élményekben gazdag, és kínosan lassan múlik, ha az ember vár valamire. Tudjuk azonban, hogy az óra mindig ugyanabban az ütemben ketyeg. De vajon képes-e arra, hogy érzékelhetővé tegye számunkra az időt? S vajon az idő mindig ugyanúgy halad-e?

Az órán valójában csak a mutatóállások térbeli változása látható: egyszer 45 fokban állnak, azután meg 46 fokban és így tovább. Hasonlóképpen van ez a Nap esetében is, amelyet a horizont felett mindig egy adott helyen látunk. Mindennek azonban még nincs közvetlen kapcsolata magával az idővel. Az időt csupán mint élményt kapcsoljuk hozzá a térbeli jelenségekhez. Másképpen fogalmazva: az idő érzékeink számára nem megragadható. Érzékeinkkel csak a jelen történéseit tudjuk befogadni. A múlt történéseit már nem láthatjuk, hallhatjuk, tapinthatjuk, a jövőben bekövetkezőket pedig még nem. Az időt csak azért élhetjük át, mert visszaemlékszünk a múltra és ezt összehasonlítjuk a jelennek, s mert várjuk a jövőt. Emlékezés és várakozás nélkül csak az örökkévaló, a sokszínű, a mindig új, a mindig más. Most létezne számunkra. Ámde nem tudnánk, hogy ez mindig más és más. Az élet összefüggései elvesznének. Az idő nem objektív, érzékileg megragadható jelenség. Az idő valóságát csak lelkileg élhetjük át. Így nem csodálkozhatunk

azon, hogy az élmények sűrűségétől függően egyszer gyorsabban, másszor lassabban halad. Itt – a lelki élet színhelyén – kell tanulmányoznunk az időt, ha valóban meg akarjuk ismerni.

Emlékezés és várakozás

Elmegyünk egy koncertre, közvetlenül csak az éppen felcsendülő hangokat halljuk, de emlékszünk a már elhangzottakra és várjuk a következőket, s így hozzuk létre a zene ívét. Vagy találkozzunk egy régi ismerőssel. Sok közös emlék és élmény felbukkan, és ugyanekkor többé-kevésbé tudatos izgalommal várjuk azt, hogy mit hoz számunkra az új találkozás. Így jön létre időtlenül a barátság.

Nemcsak a múlt, hanem a jövő is ott él a jelenben. Különösen világossá válik mindez, ha élő lelki és szellemi fejlődésre tekintünk, a gyermeki fejlődésre, nevelésre, oktatásra, terápiás folyamatokra, vagy életfolyamatokra, olyanokra mint például a mezőgazdaság. A jövőre való várakozás éppúgy hozzátartozik a jelenhez, mint a múltra való emlékezés. Ez nem csupán szubjektív emlékezés és várakozás, hanem a múltnak és a jövőnek állandó, noha titokzatos jelenléte a jelenben, amely maga az élet. E gondolat akkor válhat termékennyé, ha például egy gyermek esetében elképzeljük, hogy annak lelki-szellemi személyisége felé

áramlik a jövőből, hogy benne egyre jobban megjelenhessen.

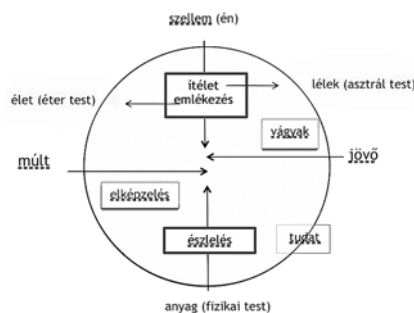
A közelgő jövő objektív és szubjektív oldala szépen fonódik össze a művészi tevékenységben. Elkezdek festeni egy képet. Az első ecsetvonást egy egészen szubjektív elvárás előzi meg, amelynek az első színfoltok azonban már egy objektív tárgyyszerűséget adnak, amely saját egyéni igényei szerint fejlődik tovább. A jövő közeledéséből itt kölcsönhatás jön létre közöttem és a tárgy között, alkotás és befogadás között. Ezért az alkotói folyamatban különösen jól átélhetjük, hogy minden eljövendőre igaz: közelít felénk és saját logikája van.

Az idő kettős árama

Rudolf Steiner ezt a sajátos összefüggést az idő kettős áramának nevezi. Azt mondja, hogy az ismert időáram mellett létezik egy második, rejtett időáram is, amely a jövőből áramlik a jelenbe, a jelen pedig e két időáram találkozása és egymáson való átszűrődése. Mindezt lelkileg is tapasztalhatjuk. Az egyik áramban folyik mindaz, amelyet egyszer már átélünk és újra el tudunk képzelni, a másikban pedig az, amire várunk, amit remélünk és kívánunk.

Erre a kettős időáramra merőlegesen jelenik meg az ember önállóan működő énje, amely a múlt eseményeit az emlékezet révén megjeleníti és a jövőből felé áramló eseményeket az ítélet által megragadja. Végül is az érzékek jelenlegi benyomásai állnak szemben az énnel, amelyek a testből emelkednek fel a lélekbe, és amelyeket negyedik irányként letről felfelé rajzolhatunk be.

Rudolf Steiner szerint e négy hatásirány alapja az emberi szervezetben található. Az emberi lénytagokba: a fizikai testben, az élet- vagy étertestben, a tudati- vagy asztrálestben és az énbén. Mindazt, ami a múltból áramlik felénk és általunk újra elképzelhető, az étertest hordozza, míg a jövő az asztrálest vágyódásában áramlik be. Az én emlékezőn és ítélőn hat fentről, a fizikai test érzéki benyomásai pedig letről. Másként fogalmazva: a múltból árad az élő, a jövőből áramlik be a lelkiség, letről a fizikai világ, fentről pedig a szellemi.

Ez a rajz kulcsot adhat számunkra a lélek és az élet titkaihoz. Csak arra kell figyel-nünk, hogy miként élünk e négy hatás-irány középpontjában. A mindenkor jelen pillanatában énként a világgal szemben állva, mögöttem a múlt, előttem a jövő, s mindenekfelett az örök-kévaló. Ha mind a négy irány egyen-súlyban működik együtt, harmónia és egészség jön létre: a múlttal szemben hála (és nem elégedetlenség), a jövővel szemben nyitottság (nem pedig félelem) él bennünk. A szellemi világ felé kétel-kedés nélküli bizalommal tekintünk, és hisszük, hogy mindennek, ami történik,

magasabb értelme van. Embertársaink, a jelenkori helyzet, és saját testünk felé pedig gondoskodással fordulunk ahe-lyett, hogy zártak és önzöek lennénk.

Rudolf Steiner a pillangót említi, mint a négy lénytag-hatás csodálatos természeti képét. A pete a jelen fizikai állapotának felel meg, amelyben a múlt minden ereje egyesül, és ezzel egyidejűleg a jövő meg-annyi titokzatos lehetőségét is magában hordozza. A hernyó a ritmikus ismét-lődés és a folyamatos növekedés homá-lyos életfolyamatait mutatja, mialatt az asztrális erők ezt az életáramot mintegy felduzzasztják, és egy belső létbe bábo-zódnak. Majd végül ebből az elvonult -ságból bomlik ki a ragyogó, kifejlett pil-langó, és akárcsak az Én, egyesül a kü-lvilág lég- és fényjátékaival (miközben maga is termékkennyé válik és petéket rak).

Kulcs a pedagógia számára

Ennek az időkeresztnek a segítségével jobban megérthetjük a fejlődést. Mindennek ismeretében ugyanis azt mondhatjuk, hogy a fejlődés azt jelenti, hogy egy szellemi lény az idő kettős árama révén egy érzékileg megragadható formában jelenik meg, ahol ez az ér-zelhető létező mindenkor a további fej-lődési fokok alapjául szolgál.

A gyermek lelki-szellemi lényé például egyesül a testtel, amelyet szüleitől – a múlt élő áramától – örökölt. Mialatt e gyermek növekszik, egyre több lelkiség árad belé a jövőből. Egyre nagyobb tudati képességet fejleszt önmagában. Mindezt beragyogja a szellemi indi-vidualitás, amely a szellemi és lelki

szervezetet egyre inkább áthatja, differenciálja, és megtanulja eszközként használni. Mégis azonban a fejlődés minden pillanatában egy konkrét, fizikai valójában megjelenő ember áll előttünk. Így a gyermeki fejlődés első hét évében a múlt eleven erői vannak túlsúlyban, ame-lyek felé a gyermek odaadó-ösztönös bi-zalommal fordul, míg tizennégy éves kortól már betörnek a jövő felé irányuló tudatos lelki-asztrális erők, többnyire félelemmel és bizonytalansággal együtt. Középen, a fogváltás és a pubertás idő-szaka között egy csodálatos egyensúlyi állapot uralkodik, amelyben a gyermek a jelenben lélegezve az élő cselekvés és a lelki átélés között lebeg.

Így nevelőként és tanárként is tudjuk, hogyan tehetünk a gyermekekért és a fiatal emberekért: az első évhatedben a gyermeki életáramlással együtt élve, ezt a gyermek számára átalakítva, a második évhatedben serkentve és életre keltve a gyermek lélegző találkozását a világgal, a harmadik hét évben a világ- és emberismeret iránti tudati erők ébredését segítve – még ha belső élményként az elzárkózás felé hajlana is. A múltból és a jövőből áradó időáramok, és az örök-szellemiség és pillanatnyi-fizikaiság metszéspontjában létező emberi léleklény megértése által az idő és a fejlődés titkai láthatóvá és termékkennyé válhatnak számunkra.

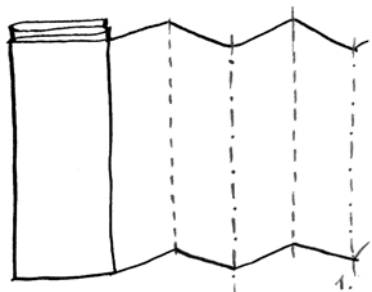
Forrás:

<http://www.erziehungskunst.de/artikel/leben-ist-rhythmus/vom-geheimnis-der-zeit/>

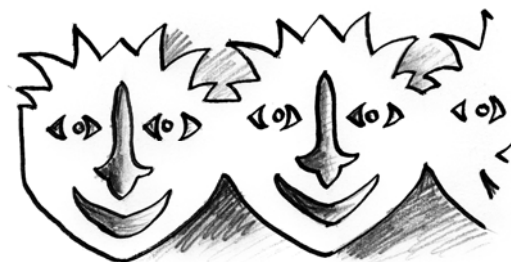
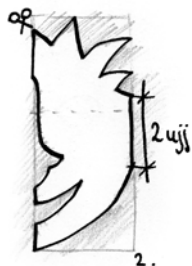
Fordította: Kuntz Orsolya

KÉSZÍTS FARSANGI GIRLANDOT!

Szükséges anyagok: - papírcsík
- éles olló

1. Legyezőhajtogatás tetszőleges hosszúságú, vékony papírból. Fontos a pontos hajtás!
2. Vágjuk ki a fejformát. Ügyeljünk arra, hogy a fülnél legalább 2 ujjnyi hajtásel maradjon, itt kapcsolódnak a fejek egymáshoz.

3. Száj, orr kivágása.

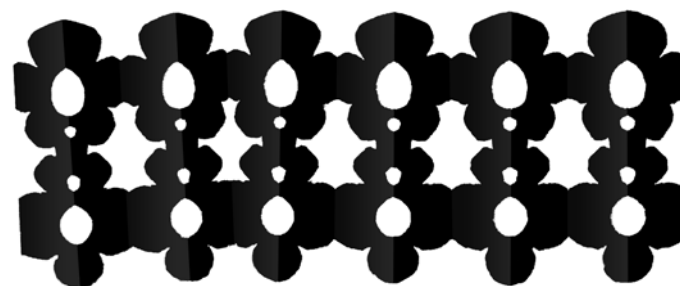
Szemmagasságnál lehajtjuk, majd kivágjuk a szemet is.

Amennyiben változatos arcokat szeretnél készíteni, minden egyes fejet külön-külön vagdoss ki!

Tervezd meg saját mintádat egy félbehajtott papírlapon, mielőtt a papírcsíkhoz nyúlnál!

Fontos! Az egyik oldalon mindig maradjon kb. 2 ujjnyi hajtásel a formák kapcsolódása végett!

BATOR VAGDOSÁST KÍVÁNOK!

Készítette: Monostori Judit

KULTÚRA

HENRY DAVID THOREAU: WALDEN

Című könyvét ajánlja Kőhalmi Ákos

Megtiszteltetésként ért a felkérés, hogy a Dióhéj „kulturális ajánló” rovatában leírhatom néhány gondolatomat.

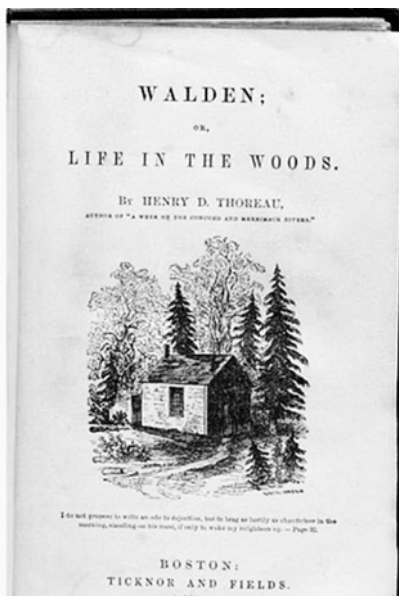
Nehéz kiragadni az általam olvasott könyvek közül egyet, kiemelni az igazán ide illőt és méltót. Könyvet ajánlani nehéz annak, aki sokat olvas és annak is, aki keveset...

Végül úgy döntöttem, hogy Henry David Thoreau: Walden című könyvére hívom fel a figyelmet.

Már az író nevével való első találkozásom is különleges volt, hiszen az elmúlt időszakban általam olvasott két másik irodalmi alkotásban is felbukkantak gondolatai, ilyen értelemben tehát nekem is „úgy ajánlották” ezt a fontos művet.

H. D. Thoreau 1817-ben született a Massachusetts állambeli Concordban.

Apja a híres „Thoreau-ceruzák” gyártója és forgalmazója, sikeres üzletember.

Az ifjú Thoreau a Harvard egyetem elvégzése után tanító lett, verseket és esszéket írt, sőt életének egy szakaszában saját iskolát is alapított. Szoros barátságban állott Ralph Waldo Emersonnal és Nathaniel Hawthorne-nal. Kis ideig apjával társulva „Amerika legjobb ceruzáinak” gyártójaként is tevékenykedett. Az üzleti sikerektől azonban megriadt: féltette tőlük szellemi és lelki függetlenségét.

Ekkor döntött úgy, hogy két évre kivonul az amerikai társadalomból, s a maga által épített kunyhóban két évet tölt el a Walden tó partján magányos remeteként. Ennek az időszaknak a tapasztalatait összegezte azután „Walden” című könyvében.

A mű élvezetes olvasmány mind a természetimádók, mind a különleges „robinzónádok” kedvelőinek. Nagyon szép tájleírások adják a történet alapját.

Thoreau a hosszú elvonultság alatt igazán bensőséges kapcsolatba került az őt körülvevő természettel, nem véletlenül tartják őt az „első természetvédőnek”, vagy a „XIX. század Szent Ferencének”. Az önkéntes száműzetés mindezek mellett világnézeti, politikai demonstráció is.

Ha belegondolunk, hogy a világ dolgaira oly érzékeny író a Kommunista kiáltvány keletkezésével, a kaliforniai aranylázal, a mexikói háború kitörésével, a rabszolgák megaláztatásával és a cherokee indiánok elűldözésével egy időben élt és alkotott, megérthetjük elkeseredését és forradalmi gondolatait. (Könyvét 1845–47 közötti időszakban írta.)

„...én a kormánnyal nem sokat törődöm, s a lehető legkevesebbet töprengek majd rajta. (...) Akinek gondolata, fantáziája, képzelőereje szabadon szárnyal, annak szemében mindaz, ami nem szárnyal szabadon, sohasem fog létezőnek látszani, s a balga uralkodók vagy reformerek sohasem szakíthatják félbe gondolatait.”

E különös varázsú könyv gondolatait a mai napig jelmondatokként idézik a világ sorsáért csendesesen aggódók éppúgy, mint az érte harcolók és a hazug kormányok ellen kemény tettekkel fellépők.

E csendesesen lázadó író nevéhez fűződik a „civil disobedience”, azaz a „polgári

engedetlenség” iránti elkötelezettség fogalma is. Főműve sok íróra, politikusra és gondolkodóra volt nagy hatással, elveinek követői között ott találjuk Mahatma Gandhit is.

A világháló segítségével meggyőződhetünk róla, hogy szerte a világban számos Waldorf iskola élön ápolja Thoreau emlékét.

„Ha olcsónak tartjuk az életet, mi sem természetesebb, hogy feláldozzuk az ipari fejlődés oltárán. De ha drágának tartjuk, akkor nem a kapitalista, hanem az emberi boldogság lesz a társadalom célja.” Zenei aláfestésként ajánlom az olvasó figyelmébe Philip Glass munkásságát, elsősorban személyes kedvencemet a „Songs From Liquid Days” című lemezt.

Kőhalmi Ákos

Farkas Lizett, 6. osztály

KÖZÖSSÉGI ÉLET

Ezzel a rovattal - a Dióhéj régi hagyományaihoz híven - szeretnénk hírt adni olyan programokról, tevékenységekről, lehetőségekről, melyek közvetve vagy közvetlenül kapcsolódnak közösségünk mindennapjaihoz. Egy kéthavonta megjelenő újság nem tud naprakész lenni a közösséget érintő dolgokban, inkább megerősíteni szeretnénk ebben a rovatban azokat a lehetőségeket, tudnivalókat, amik felett a mindennapokban esetleg könnyebben elsiklunk.

GYÓGYEURITMIA HORVÁTH GYÖRGYIVEL

Új feladatkörben, euritmia terapeutaként tértem vissza Gödöllőre. Tanulmányaimat az Alanus főiskolán, Németországban

Euritmia Diplomát, mely belépője volt a nappali tagozatos Euritmia-terápia Mesterképzésnek.

Tanulmányaimon keresztül új kapuk tárultak fel számomra, szellemi összefüggések fonódtak egybe szakmai tudásom elmélyítésével, és a napi 4-5 órás gyakorlati gyógyeuritmia tevékenységgel elmondhatom, hogy egy csodálatos, töltekező évet tudhatok magam mögött.

A gyógyeuritmiaként ismert terápia már számtalan területen bizonyította pozitív hatását, melyeket szeretnék én is kiaknázni. Elsődlegesen az egyéni kezelésekre a főszerep, ami az euritmia terápia fő profilja, hiszen személyre szabottan fejti ki legintenzívebben a hatását, de csoportos foglalkozásokat is tervezek. Távolati terveimről és a jelenlegi lehetőségekről az iskola honlapján olvashattok részletesebben.

Horváth Györgyi

MONOFAKTÚRA KÉZMŰVES MŰHELY

Tavaly, év végén lehetőséget kaptam arra, hogy kézműves foglalkozást tartsak havi egy délután az iskolánkban. Várakozáson felüli volt már az első találkozás is, mikor a gyerekek, már jóval kezdés előtt ellepték az ebédlőt. Mindenki idejéhez és erejéhez mérten dolgozott, lázasan folyt a munka estig. Szülők is csatlakoztak szép számban, aminek nagyon örültem.

geztem. Első lépésben, még munka mellett megszereztem az állami BA-

Csomagoló papírt, papírcsillagot készítettünk a satírozás (frottázs) ill. sablonfestés technikáját alkalmazva, díszsínórokat sodortunk cernából, kötélverő segítségével. Előkerült egy izgalmas világító doboz is, melyen kipróbáltuk a papírdomborítás technikáját. Több tevékenység folyt párhuzamosan, mindenki a kedvének valót választhatta. A textil és a papír a két főszereplő. A játszóházi alkalmak során szeretném megmutatni, mennyi megmunkálási lehetőséget kínál ez a két anyag.

Monostori Judit

Folytatódik tehát a Monofaktúra Kézműves Műhely játszóháza, minden hónap utolsó szerdáján 15-18-ig. Alkalmak: január 29., február 26., március 26., április 30. és máj. 28. Az éppen aktuális témáról az iskola faliújságán elhelyezett plakáton, ill. az iskola honlapján olvashattok.

HANGÁK

2013 tavaszán álmodtuk meg és ugyan ezen év őszén életre is kelt a Hangák, mely már iskolánkban is elérhető. A kezdeményezésben közösségi vásárlás formájában környezetbarát és egyben magyar tisztítószerekhez és tisztálkodási szerek-

hez juthatsz úgy, hogy vásárlásoddal a közösségedet is támogatod, hiszen vásárlásod végösszegének 5%-val az iskolánkat fenntartó egyesületet támogatod. Nem kínálunk egy igaz és üdvöztető utat a környezetbarát háztartás terén, de segítünk abban, hogy a nyolc gyártó közel hatszázféle terméke közül megtaláld a neked megfelelőt. Termékeinket nem áruljuk drágábban, mint más boltokban, de itt te dönthetsz arról, hogy kit támogatsz: nem egy ismeretlen külföldi nagybefektetőt, hanem egy a környezetben lévő édesanyját és a saját közösségedet. Hiszünk a személyes vásárlás erejében, hiszünk a tudatos szemléletváltásban, mert a földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön. Vigyázzunk rá együtt: érted - értünk és értük.

További információk:
www.waldorf-godollo.hu

Garamszegi Zsuzsi

KICSI SZÉP HÍREK

Kicsi Szép boltból apránként átváltottunk szinte Rt-vé, lassan kristályosodó és családiasodó beszerzési körévé a jó élelmiszereknek. Profitról már rég nincs szó,

a működés költségeit adományként fogadjuk, és makacsul, önkéntesen kitarunk. Ideánk az élelmiszert termelő és vásárló emberek igényeinek kölcsönös összefűlése a lehető legkevesebb hulladék és teljesületlen igény mellett. Hosszú távú gondolkodással az egymásra utaltságból kell építenünk, és ez még szép is, jó is, és nagyon igaz is tud lenni, ha jól csináljuk. Ehhez persze bizonyos gúzsok levetése kellett, és a vevőktől önállóság, önszerveződés.

Egyre többféle élelmiszert fogadjunk be és igyekszünk továbbítani nektek és tőletek. Szép pillanatok, mikor a boltban futnak és ismerkednek össze termelők és vásárlók egymással. Amikor valaki beállít egy csomó visszahozott tojásos dobozzal, nejlonzacskóval, kartondobozzal, befőttesüveggel. Amikor a gyerekek bebújnak a lépcső alá és teszik a dolgukat, vagyis játszanak. Amikor a bolti anyagokból készült ebédet, (igazi jó kis házikoszt gabonakonyhában megálmodva), együtt eszi betévedő barát és kolléganő, mert ugye éhesek vagytok? Van egy pár adag főlősleg...

Köszönet a hirtelen jövő áruk elfogyasztásáért, a mérleg használatának kitartó és lelkes tanulásáért, minden átgondolt

hétvégi bevásárlásért, leadott rendelésért.
 Tóth Krisztina
toth_krisztina@invitel.hu, 70/553 17 33,
 20/581 86 19

EGY SZÁZALÉK

A 2012. év személyi jövedelemadóból felajánlott 1% 675 685 Ft bevételt jelentett az idei évben egyesületünknel. Nagyon szépen köszönjük mindenkinek, aki ezúton is támogatta közösségünket!

Ezúton szeretnénk kérni, hogy az adóbevalláskor most is gondoljatok a gyerekekre! Jó lehetőség lehet, ha terjesztitek adószámunkat nagyobb családok, ismerőseitek, munkahelyetek, adóbevallást készítő ismerőseitek körében. Sok kicsi sokra megy! Az adószámunk 18677461-2-13-ra változott, a számot megtalálhatjátok a honlapunkon a bal sávban, az eseménynap tárt alatt.

Ha nagyobb körben tudjátok terjeszteni az adományozási kérelmet és ehhez pár oldalas bemutatkozó anyagot szívesen adnátok, keressétek egyesületi irodavezetőnket, Juhos Krisztinát (06 20 399 8106, egyesulet@waldorfgodollo.hu)!

ÉPÜLET?

Január 24-én az egyesületi közgyűlés azt az egyhangú döntést hozta, hogy őszintén tájékoztatjuk a német alapítványokat a kialakult helyzetről, és haladékat kérünk a végleges döntésre és a támogatási összeg lehívására 2014. március 31-ig.

A fórum és a közgyűlés eredményeként egy olyan közös munka, közös gondolkodás tudott elindulni a közösségünkben, ami remélhetőleg mindenkinek segít majd abban, hogy mire eljutunk a végle-

ges döntéshez, addigra minél több, a döntéshez még szükséges információ birtokában, szabadon dönthessen, az iskoláért érzett felelősségtudattal.

Munkacsoportok alakultak, amelyek a Tessedik 2-vel kapcsolatos sok nyitott kérdés mellett elkezdik a többi lehetőséget is feltárni, elemezni. Hiszünk abban, hogy minél többen dolgozunk a következő hetekben együtt ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásán, a még hiányzó információk összegyűjtésén, a még feltáratlan lehetőségek átgondolásán, annál alaposabban elő tudjuk készíteni a jó döntéshez vezető utat.

A munkacsoportok tevékenységéről heti hírlevélben fogunk tájékoztatni mindenkit, így folyamatosan láthatjuk, hogyan haladunk előre a folyamatban. Aki szeretne bekapcsolódni a közös munkába, az epulet@waldorfgodollo.hu címre küldjön egy e-mailt, minden segítséget, javaslatot, véleményt örömmel veszünk. Március elején újabb tájékoztató fórumot tartunk, ahol minden munkacsoport beszámol az addig elért eredményeiről, valamint együtt tovább tudunk gondolkodni a még felmerülő kérdésekről, további feladatokról.

Az épületkereséssel kapcsolatos fejleményeket a honlapunkon is figyelemmel követhetitek: <http://waldorf-godollo.hu/epulet/>.

Az, hogy a döntéshez vezető út a közösséget ne megossza, és a természetes jelenlévő konfliktusokból, nézet- és hozzáállásbeli különbségekből fejlődni tudjunk, mindannyiunk felelőssége, együtt alakítjuk azt az utat, amin most járunk, és ami részben ismerős, de részben teljesen új számunkra. Mindannyiunk közös feladata, hogy egymásra odafigyelve, min-

denki munkáját és véleményét tiszteletben tartva egy olyan közösségi döntést tudunk meghozni a végén, amit utána összetartó közösségként - az elmúlt években, évtizedekben már oly sokszor megélt módon - együtt, vállvetve tudunk végrehajtani.

A legfontosabb, hogy a közösség megerősödését a közös értékek mentén meg tudjuk alapozni a következő időszakban, és az már magával hozza majd a konkrét fizikai megtestesülést, a legjobb döntést a jövő iskolaépületéről.

Azt talán már kimondhatjuk, hogy az iskola történetének egyik legmeghatározóbb döntése előtt állunk - higgyünk benne, hogy együtt fel tudunk nőni ehhez a feladathoz, és tegyünk is érte. Sok nehéz időszaka volt már a Gödöllői Waldorf Iskolának, de eddig a közös erő minden nehézségen át tudta segíteni, és minden krízisből fejlődni tudott. Dolgozunk együtt azért, hogy a most kialakult helyzetre néhány év távlatából viszszanézve ugyanezt érezhessük majd.

*Az összeállítást készítette: Kecskés Judit és
Fábián Zsuzsa*

MIHÁLY KORSZAKÁNAK MEDITÁCIÓJA

"A lelkünket meg kell tisztítanunk minden a jövőből felénk áramló erőszaktól való félelemtől.

Mély bizalom kell, hogy bennünk éljen mind az érzésben, mind az érzékelésben. Bármí történhet, és bármí történik, felé abszolút egyensúllyal kell fordulnunk.

Tudnunk kell, hogy minden, ami áramlik felénk, egy bölcsességteljes világkör-mányból fakad.

Ez a tudás része annak, amit ebben a korszakban meg kell tanulnunk: abszolút bizalomból élni, minden egzisztenciális biztonságg nélkül.

Bizalom a szellemvilág mindenkor jelenlévő segítségével. Ez az egyetlen létező segítség - ha reményünket és bátorságunkat nem adjuk fel.

Fegyelmezzük az akaratunkat, és keressük az ébredést saját magunkból minden reggel és minden este!"

(Rudolf Steiner)

Jézus bemutatása - Guido da Siena alkotása

A címlapon Peter-Andreas Mothes: Bennsőség című képe látható.

Mothes egyik ihletője Moiret Ödön (1883-1966) szobrász, építész és iparművész volt, a Gödöllői Művésztelep egyik alkotója.

Ő készítette el Kőrösfői-Kirsch Aladár síremlékét, akihez barátság fűzte. Bécsben Rudolf Steiner és az antropozófia hatott rá.

Díóhéj

A Weöres Sándor Oktatási Kulturális és Szabadidős
Egyesület kiadványa

Megjelenik 150 példányban

Honlap: www.waldorf-godollo.hu

Facebook: Gődöllői Waldorf Hírek

Nyomda: Nebuló Papír

Főszerkesztő: Fábíán Zsuzsa

Szerkesztők: Forgács Erzsébet, Fülöp Hajnalka,
Kecskés Judit, Kuntz Orsolya, Skarka Cecília és
Skoda Mercédesz

Tördelő: Paplogó Erzsébet

Képek: Skoda Mercédesz

Lektor: Petricsák Judit